

DABARTIES BILDESIUOS

Kalinin Kalba Apie Pabaltijo "Atvadavimą"

Pereitos savaitės pabaigoje Sovietų Rusijos komunistų komisarių pirminkas Kalinin padarė pareiškimus spaudai apie karą. Tarp kitko jis pareiškė, kad "arti jau ta valanda, kad visos užimtos tarybinės respublikos sugrįš į savo šeimą". Kalininas paminėjo Lietuvą, Latviją ir Estiją, kaip sovietų respublikas.

Sovietų komisariai turi žinoti, kad Lietuva, Latvija ir Estija tokio išsilaisvinimo nenori. Lietuva, Latvija ir Estija kovoja už laisvę ir nepriklausomybę ne tik nuo Vokietijos, bet ir nuo Sovietų Rusijos.

NAUJOKŲ REGISTRACIJA

Sekmadienį ir pirmadienį, vasario 15 ir 16 dd. įvyks naujokų vyrų registracija šioje šalyje. Bus registruojami vyrai, sulaukę 20 metų amžiaus ir neperviršę 45 metų amžiaus. Visi tie, kurie pereinamais metais užsiregistravo, antrą kartą nereikia registruotis.

Visuose miestuose jau paskelbtos registracijos vietos ir laikas. Massachusetts valstybėje su kelio mis išimtimis registracija įvyks sekmadienį, vasario 15 d. nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Taip pat registracija įvyks ir pirmadienį. Toji diena yra oficiali Prezidento paskelbta.

Russian War Relief, Inc. praneša, kad jau penktą siuntinį pasiuntė į Rusiją. Penktuoju siuntiniu pasiuntė 25 pūdus drabužių, daugiau kaip 10,000 švarkų, drabužių eilių, nertinių (sweaters), kojinių, ir kitokių drabužių. Taip pat vaistų ir chirurgiškų instrumentų.

Kaip čia seniai komunistai savo spaudoje smerkė visus, kurie sakydavo, kad Rusijai trūksta drabužių ir kitokių daiktų. Bet dabar patys komunistai pripažįsta, kad Sovietų Rusijai ir šio, ir to, ir visa ko trūksta.

Vadinasi, patys turi gerti tą vandenį, į kurį jie spaudė; patys pasirodė nežinčiais Sovietų Rusijos stovio.

TO PUSH PRODUCTION—Cyrus Ching, U. S. Rubber Co. official, heads new committee in Washington to advise in conversion of auto industry to more war production. The seven-man committee will be a key body assisting the Office of Production Management.

Katalikas, kuris neremia katalikų spaudos, neturi teisės vadintis geru Bažnyčios vardu.

Vyskupas Ketteleris

DARBININKAS

AMERIKOS LITHUANIAN SEMI-WEEKLY R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS
Lithuanian Semi-Weekly
Newspaper
Published every
TUESDAY and FRIDAY
366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

VOL. XXVII — No. 11.

TEL SOUTH Boston 2680

ANTRADIENIS (Tuesday) VASARIO (February) 10 D., 1942 M.

TEL SOUTH Boston 2680

FIVE CENTS

New Yorke, kada įvyko iškilmingi pietūs, kurių pelnas skiriamas Sv. Vincento ligoninei, pietuose dalyvavo ir šie garbingi svečiai: Wendell Willkie (kairė), Arcivyskupas Spellman (vidury) ir Al Smith.

Art. Apalonijos Stoškiūtės Koncertas Paryko

Sekmadienį, vasario 8 pilnumoje, kaip pajėgi d. dar vienas istorinis įvykis įrašytas mūsų išeivijos istorijoje.

Amerikoje gimusi ir augusi lietuvaite Apalonija Stoškiūtė per keturius su virš metus dainavusi Berlyno operoje, grįžta į savo gimtinę, ir štai kun. P. Virmauskis, Sv. Petro lietuvių parapijos klebonas, kviečia artistę koncertuoti. Kvietimą priėmė ir pasižadėjo išpildyti programą. Komisija dirbo sunkiai ir nuosirdžiai, kad koncertas pavyktų, nes pelnas skiriamas Lietuvai Gelbėti Fondui.

KONCERTO DIENA. Iš anksto prieš koncerto skirtą laiką renkasi rinktiniausia publika į Jordan Hall, Bostone. Prisipildė svetainė. Komiteto pirminkas adv. Antanas Young pradeda programą. Supažindina publiką su artiste ir koncerto tikslu. Atliekama pagarba Amerikos vėinavai ir tuoj po to, sugiedamas Amerikos himnas.

Scenoje pasirodo art. Apalonija Stoškiūtė su savo pianistu Mr. Edwin McArthur. Publika gausiais aplovismentais sveikina artistę.

Art. Stoškiūtė pirmoje dalyje programos sudainavo tris lietuviškas, penkias vokiškas ir vieną itališkai dainas. Balsas gražus, švelnus ir stiprus. Ypatingai kada artistė dainavo ariją iš operos "Tosca", tai ji pasirodė visoje

Nacių Pavasarinė Ofensyva Rusijoje Jau Prasidėjusi

Berne, Šveicarija, vas. 9. — Sakoma, kad kalbamoji Vokietijos nacių pavasarinė ofensyva Sovietų Rusijoje jau prasidėjusi. Vokietijos karo jėgos smarkiausiai puola raudonuosius centraliniame fronte. Naciai esą pasirodę kiek prarasti siauriniame ir pietiniame fronte, bet centraliniame jie esą sutraukę dideles karo jėgas, ir kaip praneša "Vokietijos aukštoji vadovybė", centraliniame fronte užmušta 18,000 rusų kareivių.

Prisiminus pereinamąsias savaites pabaigos Sovietų Rusijos pranešimus, kad naciai atkakliai laikosi centraliniame fronte, vokiečių žinios apie ofensyvą pasitvirtina. Sakoma, kad Vokietijos komisariai per radio Latvi-

joje ir Estijoje įsakė visiems darbininkams būti pasiruošusiems kraustytis ten, kur bus reikalingi darbininkai ūkio darbams. Tačiau raudonieji dabar tvirtina, kad jie sutriuškino vokiečių ofensyvą.

• Vilniaus miesto vokiečių komisaro rūmuose, kaip rašo vokiečių laikraštis, atidaryta specialiai įrengta salė, kurioje susirinksią vokiečių nacional-socialistai įvairių partijų iškilmių progomis. Joje numatyta vietų 300 žmonių. Salė įrengta vokiečių nacional-socialistams, kurie dirba vokiečių valdinėse įstaigose Vilniuje.

• Panevėžyje suorganizuotas miesto choras, vadovaujamas muziko A. Liukausko.

Sakoma, kad Vokietijos komisariai per radio Latvi-

joje ir Estijoje įsakė visiems darbininkams būti pasiruošusiems kraustytis ten, kur bus reikalingi darbininkai ūkio darbams. Tačiau raudonieji dabar tvirtina, kad jie sutriuškino vokiečių ofensyvą.

• Vilniaus miesto vokiečių komisaro rūmuose, kaip rašo vokiečių laikraštis, atidaryta specialiai įrengta salė, kurioje susirinksią vokiečių nacional-socialistai įvairių partijų iškilmių progomis. Joje numatyta vietų 300 žmonių. Salė įrengta vokiečių nacional-socialistams, kurie dirba vokiečių valdinėse įstaigose Vilniuje.

• Panevėžyje suorganizuotas miesto choras, vadovaujamas muziko A. Liukausko.

Sakoma, kad Vokietijos komisariai per radio Latvi-

joje ir Estijoje įsakė visiems darbininkams būti pasiruošusiems kraustytis ten, kur bus reikalingi darbininkai ūkio darbams. Tačiau raudonieji dabar tvirtina, kad jie sutriuškino vokiečių ofensyvą.

Raudonieji Užima Naujas Pozicijas Visuose Frontuose

Maskva, vas. 9 — Sovietų karo vadovybė ir spauda praneša, kad smarkios kautynės eina Kalinino apylinkėse, arti Leningrado ir Ukrainoje, kur raudonieji Jung. Valstybių tankais sėkmingai atgauna naujas pozicijas. Sakoma, kad nacių artilerija yra bejėgė kautynėse su raudonųjų karo jėgomis.

Tačiau žinios apie Kalinino užėmimą, laimėjimus centraliniame fronte, Kryme, kaip pasirodo iš kitų žinių, buvo perdėtos. Patys raudonieji pripažįsta, kad vokiečiai atkakliai kovoja, ir kad jų jėgos pasirodė žymiai sustiprintos.

• Vilniaus miesto vokiečių komisaro rūmuose, kaip rašo vokiečių laikraštis, atidaryta specialiai įrengta salė, kurioje susirinksią vokiečių nacional-socialistai įvairių partijų iškilmių progomis. Joje numatyta vietų 300 žmonių. Salė įrengta vokiečių nacional-socialistams, kurie dirba vokiečių valdinėse įstaigose Vilniuje.

• Panevėžyje suorganizuotas miesto choras, vadovaujamas muziko A. Liukausko.

Sakoma, kad Vokietijos komisariai per radio Latvi-

joje ir Estijoje įsakė visiems darbininkams būti pasiruošusiems kraustytis ten, kur bus reikalingi darbininkai ūkio darbams. Tačiau raudonieji dabar tvirtina, kad jie sutriuškino vokiečių ofensyvą.

• Vilniaus miesto vokiečių komisaro rūmuose, kaip rašo vokiečių laikraštis, atidaryta specialiai įrengta salė, kurioje susirinksią vokiečių nacional-socialistai įvairių partijų iškilmių progomis. Joje numatyta vietų 300 žmonių. Salė įrengta vokiečių nacional-socialistams, kurie dirba vokiečių valdinėse įstaigose Vilniuje.

• Panevėžyje suorganizuotas miesto choras, vadovaujamas muziko A. Liukausko.

Sakoma, kad Vokietijos komisariai per radio Latvi-

joje ir Estijoje įsakė visiems darbininkams būti pasiruošusiems kraustytis ten, kur bus reikalingi darbininkai ūkio darbams. Tačiau raudonieji dabar tvirtina, kad jie sutriuškino vokiečių ofensyvą.

• Vilniaus miesto vokiečių komisaro rūmuose, kaip rašo vokiečių laikraštis, atidaryta specialiai įrengta salė, kurioje susirinksią vokiečių nacional-socialistai įvairių partijų iškilmių progomis. Joje numatyta vietų 300 žmonių. Salė įrengta vokiečių nacional-socialistams, kurie dirba vokiečių valdinėse įstaigose Vilniuje.

• Panevėžyje suorganizuotas miesto choras, vadovaujamas muziko A. Liukausko.

Sakoma, kad Vokietijos komisariai per radio Latvi-

joje ir Estijoje įsakė visiems darbininkams būti pasiruošusiems kraustytis ten, kur bus reikalingi darbininkai ūkio darbams. Tačiau raudonieji dabar tvirtina, kad jie sutriuškino vokiečių ofensyvą.

• Vilniaus miesto vokiečių komisaro rūmuose, kaip rašo vokiečių laikraštis, atidaryta specialiai įrengta salė, kurioje susirinksią vokiečių nacional-socialistai įvairių partijų iškilmių progomis. Joje numatyta vietų 300 žmonių. Salė įrengta vokiečių nacional-socialistams, kurie dirba vokiečių valdinėse įstaigose Vilniuje.

• Panevėžyje suorganizuotas miesto choras, vadovaujamas muziko A. Liukausko.

Sakoma, kad Vokietijos komisariai per radio Latvi-

joje ir Estijoje įsakė visiems darbininkams būti pasiruošusiems kraustytis ten, kur bus reikalingi darbininkai ūkio darbams. Tačiau raudonieji dabar tvirtina, kad jie sutriuškino vokiečių ofensyvą.

• Vilniaus miesto vokiečių komisaro rūmuose, kaip rašo vokiečių laikraštis, atidaryta specialiai įrengta salė, kurioje susirinksią vokiečių nacional-socialistai įvairių partijų iškilmių progomis. Joje numatyta vietų 300 žmonių. Salė įrengta vokiečių nacional-socialistams, kurie dirba vokiečių valdinėse įstaigose Vilniuje.

• Panevėžyje suorganizuotas miesto choras, vadovaujamas muziko A. Liukausko.

Sakoma, kad Vokietijos komisariai per radio Latvi-

joje ir Estijoje įsakė visiems darbininkams būti pasiruošusiems kraustytis ten, kur bus reikalingi darbininkai ūkio darbams. Tačiau raudonieji dabar tvirtina, kad jie sutriuškino vokiečių ofensyvą.

• Vilniaus miesto vokiečių komisaro rūmuose, kaip rašo vokiečių laikraštis, atidaryta specialiai įrengta salė, kurioje susirinksią vokiečių nacional-socialistai įvairių partijų iškilmių progomis. Joje numatyta vietų 300 žmonių. Salė įrengta vokiečių nacional-socialistams, kurie dirba vokiečių valdinėse įstaigose Vilniuje.

• Panevėžyje suorganizuotas miesto choras, vadovaujamas muziko A. Liukausko.

Automobilių Darbininkai Reikalauja Pakelti Algas

Detroit, Mich., vas. 9 — Jungtinių Automobilių Darbininkų unija reikalauja, kad General Motors kompanija pakeltų savo darbininkams algas po vieną dolerį per dieną ir pripažintų uniją. Darbininkai savo reikalavimus remia tuo, kad kurios buvo pasiūstos į šiais laikais žymiai pakilo Serbiją palaikyti tvarką, pragyvenimo išlaidos ir sukilo ir prisidėjo prie sukilimų serbų, kuriems vadovauja gen. Draža Mihailov.

Japonai Įsiveržė į Singapore

Nepiliečių Registracija

Singapore, vas. 9 — Japonai po 10 dienų kovos perėjo mylios - platumo Johore sąsiaurį ir įsistiprino Singapore vakarinėje dalyje. Tačiau dar nėra žinių, kaip toli japonai įsiveržė ir ar jie pasiekė svarbų Tengą aerodromą. Kautynės eina dieną ir naktį be sustojimo. Singapore gynėjai padarė nemažus nuostolius įsiveržėliams. Nušovė kelius lėktuvus, nuskandino japonų laivą su apie 30 vyrų.

Washington, D. C. — Pirmadienį, vasario 9 d. prasidėjo vokiečių, japonų ir italų nepiliečių registracija. Daugiau kaip 900,000 vokiečių, japonų ir italų nepiliečių registracija užsibaigė vasario 9 d.

Nuskandino 5 Ašies Laivus

Londonas, vas. 9 — Britų lėktuvai torpedavo Vokietijos karo laivus su reikmenimis Viduržemio jūroje ir taip pat Norvegijos pakraščiuose. Nuskandino penkis vokiečių laivus.

Sušaūdė 3 Japonijos Snipus

Rangoon, Burma, vas. 9 — Britų militaris centras praneša, kad policija areštavo ir sušaūdė tris Japonijos snipus.

Japonai Puolė Batavią

Batavia, N. E. I., vas. 9 — 136 dantų gydytojai ir 41 gydytojas įstaiga.

Kad Vytauto Didžiojo Universitete nežūrint visų pastangų, neleista atidaryti jaunesniųjų kursų. Išimtis padaryta tik medicinos, statybos ir technologijos skyriams.

Neleidžiama laisvai keliauti. Tik ypatingais atsitikimais duodamas vokiečių srities komisarių specialus leidimas keliauti.

GETS D. S. O.—Acting Flight Lieutenant Lucian Ercolani above, recently was given a D. S. O. for flying blazing British bomber for three hours after raid on Berlin. Shell-fire ignited incendiary bombs in his rack, but the 24-year-old pilot refused to dump them because of fires below would divert planes lots behind him to wrong targets.

Stiprinkime Frontą

Karas vyksta ne tik vandenyne, ore, žemėje, bet ir žmonių širdyse ir protuose.

Atrodo, kad jau kada ne kada, bet vykstant baisiam karui visi galvos apie pasiruošimą pergalei. Bet kur tau. Staigiant kanuolėmis ir užiant lėktuvams vis dar kai kurie žmonės nepamiršta ir apie nešvarius biznelius, kuriais nuodija jaunų žmonių širdis ir protus. Čia kalbu apie įvairias nešvarias knygas ir piktinančius paveikslus, kurie silpnina žmonių moralę ir veda žmones į dvasinį ištižimą, kuris paruošia kelią į netikėjimą ir pamiršimą rūpintis ir sielos reikalais.

Ne tik žmogus atakuojamas blogomis knygomis, nešvariais paveikslais, bet taip pat jis traukiamas į visokius sąjūdžius, kurių tikslas kovoti prieš Dievą ir Katalikų Bažnyčią.

Nė vienu laikotarpiu, tur būt, Katalikų Bažnyčia nepergyveno tokių skaudžių valandų, kaip šandien. Jau ne vienas pesimistas išdrįsta tarti: — "Krikščionybė pergyvena krizę".

Ne krikščionybė pergyvena krizę, bet jos išpažinėjai. Krikščionybė yra stipri, sveika ir pajėgi, tik gailla, kad žmonės pro ją praeina ir nesidomi.

Žmonės atsitolina nuo gyvybės versmų, o eina gerti sutrų ar pamazgų ir taria, kad tai skanu ir sveika.

Kai šandien žmonių išties katastrofa, tai dabar daugelis jau praregėjo ir suprato, kad visų tų baisių nelaimių, kurios dabar vyksta pasauly, svarbiausia priežastimi yra nutolimas nuo Kristaus ir paneigimas Jo tas kasdien stiprėtų ir didmokslo viešame gyvenime.

Jei mes norime geresnio žmoniškesnio gyvenimo, prus ir didingas, juo mes tai mes turime būti geresni ir žmoniškesni, nes ko-

kie yra žmonės, tokius mes turime ir laikus.

Nežiūrint, kad mes ir sunkius laikus gyvename, bet pasauly dar yra daugiau gero, negu blogo. Mes matome dar didelį pasišventimą ir karžygiškumą krikščionyse. Tie reiškiniai mus džiugina ir ragina nenuleisti rankų, bet su triguba energija dirbti, kad platintumėm Kristaus karalystę žemėje.

Tada tik mums seksis platinti Kristaus karalystę žemėje, kada mūsų protas, širdyje, valioje ir visame mūsų gyvenime Kristus bus gyvas. Taigi, kas nori dirbti katalikiškąjį darbą ir nori, kad jis būtų sėkmingas, kad mūsų pavyzdys atsalusius sušildytų, reikia gyvos dvasios ir energingos valios. Mes turime būti švelnūs ir malonūs, o ne zirikai, nes žiūgų žirzimas visiems įkyri, o lakštučių balsai bemaž visus sužavi.

Jungtinės Amerikos Valstybėse lietuviai daug yra nuveikę įvairiose srityse: buvo padėję Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę išsikvoti, kuri dabar vėl išplėsta, sukūrė gražias kultūrinės įstaigas, suorganizavo parapijas ir tt. ir tt. Žodžiu, lietuvius atsistojo ant savo kultūrinių kojų. Dabar tenka daugiau susirūpinti savo dvasios puošimu (bet niekas nesaiko, kad ši sritis būtų buvusi apleista), tik mes norime pabrėžti, kad dabartinis gyvenamasis laikas reikalauja daugiau dvasios milžinų, jei norime, kad mūsų vardas būtų amžiams įrašytas į istorijos lapus ir galėtumėm daryti teigiamos įtakos tiems, kurie klaidžiojo gyvenimo kryžkelėse. Nes labai ra nutolimas nuo Kristaus ir paneigimas Jo tas kasdien stiprėtų ir didmokslo viešame gyvenime.

Katalikų frontas bus stipresnis žmoniškesnio gyvenimo, prus ir didingas, juo mes tai mes turime būti geresni ir žmoniškesni, nes ko-

ningų ir organizuotų katalikų.

Po tragingo Perli uosto užpuolimo, amerikiečių karo jėgos per pastutinius laikus smarkiai pasiruošė sutikti priešą - japoną. Dabar jau ne tas, kas buvo taikos metu. Visi Havajų krantai nusodinti kanuolėmis ir energingi karių būriai būdi dieną ir naktį. Štai vienas iš daugelio botagų, kurie pagaminti plakti priešą, jeigu drįstų kėsintis.

Raportas Tautai

I. (Šis yra pirmas iš trijų straipsnių serijos, kurie apima svarbiausius punktus Raporto Tautai, apie apsigynimo pastatymą, sakoma ra-

Tarp svarbiausių punktų: Apsigynimo programos pagrindas jau pradėtas, jis tokiu milžinišku mastu, kokio nei vienos kitos tautos nebandyta.

Beveik tris sykius daugiau pagaminta šiais metais, negu per aštuoniolika mėnesių tarp birželio mėnesio 1940 m., ir pabaigos 1941 m. Šiais metais Jung. Valstybių gamyba lėktuvų ir tankų lyginant su Hitlerio gamyba tais metais prieš 1939 m., kada jis rengėsi užkariauti pasaulį.

Karo išlaidos pakilo nuo kasmetinio dviejų milijonų dolerių liepos 1 d., 1940 m., ligi beveik dvidešimts milijonų gruodžio 1 d., 1941 m. Turi priaugti ligi keturiasdešimts aštuonių milijonų dolerių šiais metais ir daugiau kaip šešiasdešimts milijonų dolerių kitais.

Medžiagos iš demokratijos tvirtovės teka ir vis tekės į visus šio pasaulio kampus, kur demokratijos kareiviai ir jūrininkai kariauja prieš ašį.

Jung. Valstybių gamybos programa, aprašyta Raporte Tautai, apima kiekvieną karo fazą.

Raportas pabrėžia, kad tikrai pradžia yra padaryta. Tikros skaitlinės gaminimų lėktuvų, tankų ir laivų neišduotos dėl militarinių priežasčių, bet statybos skaičius yra didingas. Gamyba tankų ir kitų kovos įrankių dabar tris sykius daugiau negu prieš metus; gamyba šautuvų visokių rūšių beveik penkis sykius daugiau. Armijos karo lėktuvų gamyba "pagreitinta" ligi to laipsnio kur su Anglija, mes greitai pralenksime lėktuvų gamybą šalį. Dar svarbiau, mūsų įstaigos padaugins gamybą ligi to laipsnio, kad mes galėsime kontroliuoti orą pasaulio kovoje visose vietose. Armija dabar turi "keturių rūšių kovos lėktuvų" — geresni, negu pagaminti užsieny.

Armijos pasaka, yra pasaka į rengimų ir aprūpinimų galutinės armijos iš septynių milijonų vyrų, didžiausia tautos istorijoje.

Laivynas kovodamas agresorius Atlantiko ir Pacifiko okeanuose, greitai išsivysto į dviejų okeanų muštynių jėgą, yie-

toj tradicinio vieno okeano muštynių vienetas. 15 karo laivų statoma, 11 lėktuvų nešiojimų, 54 kruizerių, 193 naikintuvų ir 75 submarinai. Laivynas turi 2,000 naujų lėktuvų ir greitai baigia naujas bazes, oro stotis, dokus ir kitus įrengimus. Prekybos laivynas tuoj prieš prie dviejų laivų per dieną; statyba laivų per Pasaulinį Karą 11 perauga programą Pasaulinio Karo 1. Kada programa bus pilnai įvykdyta 750,000 vyrų statys laivus Jung. Valstybėms. Kontraktai pasirašyti dėl 999 laivų. Įgula dėl 800 laivų turi būti surasta, taipgi 25,000 jūrininkų ir 6,300 karininkų turi būti išlavinti šiam darbu.

Raportas aprašo pastangas pastatyti naujus fabrikus ir padidinti senus, kad pritaikinus taikos mašineriją karo tikslams. Valdžia ir privatinė pramonė įdėjo suvirš septynis milijonus dolerių į pastatymą įstaigų ir įstaigų padidinimą. Plieno produkcijos bus padidintas per 10,000,000 tonų, aliuminio produkcija per 700,000,000 svarų per metus, ir magnis per 350,000,000 svarų. Bet to visko negana atsiekti 1943 m. programą iš 1225,000 lėktuvų per metus. Mašinų įrankiai, be kurių nebūtų galima vykdyti šią programą, pagamintą tik už 150,000,000 dolerių per metus, kada Prancūzija puolė; šiais metais iš viso įrankiai turi pasiekti 1.2 milijoną dolerių. Smulkių pramoninių įstaigų pavertimas ir pritaikymas karo produkcijai jau pradėtas, sako raportas.

"Pirmas nacių užkariavimas", sako Raportas Tautai, "buvo užkariavimas savo žmonių". Reicho dirbtuvėse dirba vergai. Demokratijos dirbtuvėse dirba laisvūs žmonės, kuriems teisė dirbti yra brangi, jie dirba kur ir kam jie nori pagal jiems tinkamą aplinkybių. Buvo streikų. Brangus laikas buvo gaisinamas. Bet dabar atstovai dviejų didžiulių darbo organizacijų, CIO ir A. F. of L. davė žodį prieš streikus, ir darbdaviai pažadėjo, jog svarbių pramoninių dirbtuvės nebus uždarytos. Karo Darbo Taryba svarstys visus skundus.

Penki milijonai darbininkų įtraukti gamybos programoje; sekantiems šešiais mėnesiais reikės dar 5,000,000. Prieš pabaigą metų reikės tris sykius tiek darbininkų, ir 1944 m. keturis

BANKIETAS ARTISTE PAGERBTI

Pradžia 1-mame puslapyj

perstatė kalbėti mūsų išeivijos įžymų literatūradarą, kun. dr. Kazimierą Urbonavičių, kuris peritą šeštadienį, vasario 7 d., minėjo savo 45 m. kunigystės ir 50 m. literatinio darbo sukaktis.

Kun. dr. K. Urbonavičius labai aukštai įvertino art. Stoškiūtę, pasiekusią aukštą laipsnį meno srityje, ir linkėjo jai geriausių sėkmių. Pasaulionių vardu kalbėjo adv. Antanas Mileris iš Worcester. Jis sveikino art. Stoškiūtę, sveikino jos tėvelius, ir taip pat linkėjo artistei gražiausios ateities.

syk daugiau. Išlavavimo programa milžiniško didumo pristatys reikalingus vyrus ir moteris. Dabar beveik 2,500,000 darbininkų išlavinti vartoti mašinas, kurios produkuoja karo medžiagą. Kiekviena kvalifikuota moteris gaus darbo. Ruojuojama, kad 500,000 moterų ir merginų jau dirba, daug iš jų lėktuvų gaminimo įstaigose.

"Neužtenka gaminti karo reikmenis", raportas sako. "Jie turi būti gabenami, ir greitai gabenami, geležinkeliais, oru, trokais, laivais į paskirtas vietas".

GERIAU IŠEITI, NEGU ĮEITI

Garsiojo Sokrato mokiny, išeidamas iš smuklės ir pamatęs savo mokytoją, greit smuko atgal į smuklę. Bet Sokratas jį pastebėjęs sūsiuko: — Išeik, išeik, sūneli! Geriau iš ten išeiti, negu įeiti.

KAI NĖRA SKAMBUČIO

Anais laikais Bismarkas su savo tarnu išsinuomojo butą Frankfurte. Apsigyvenęs Bismarkas tepastebėjo, kad iš jo kambario į tarno kambarį nėra skambučio. Jis paprašė šeimininką, kad įtaisyty. Šeimininkas atsakė: girdi, sutartyje to nebuvo numatyta, tegul dabar pats nuomininkas įsitaiso, kad nori.

Po kelių dienų Bismarko kambarį staiga sudunda šūvis. Susibėgo visi namai. Išbales šeimininkas įsiritė į Bismarko kambarį. Randa jį ramiai berašantį, o ant stalo guli dar teberūkštą pistoletą.

— Saule, o motina! kas atsitiko?! — šūktelėjo šeimininkas. — Nieko, — aš tik šaukiau savo tarną. Nesijaudinkit, priprašite.

Daugiau nereikėjo prašyti, kad skambutį įtaisyty.

Toastmasteris kun. K. Jenkus kviečia garbės viešnią, art. Stoškiūtę tarti keletą žodelių. Art. Apalonija yra labai kukli, jautri ir be jokio pasididžiavimo lietuvaitė. Ji kalbėjo gražia lietuvių kalba. Nuoširdžiai dėkojo koncerto ir bankieto rengėjams, dėkojo savo rėmėjams, ypač ponai M. Reed iš Cantono, kuri jai daugiausia pagalbėjusi pasiekti mokslą meno srityje. Baigė savo kalbą labai susijaudinus šiais žodžiais: "Kadangi pradėjome koncertą Amerikos himnu, tai prašau visų užbaigti šią vakarienę Lietuvos himnu". Tas ir buvo padaryta, muzikui Povilui Sakui vadovaujant.

Po to, visi dalyviai turėjo progą pasveikinti art. Stoškiūtę ir pareikšti jai savo linkėjimus. Šiuose labai gražioje nuotakoje, didžiudamies turį dar vieną įžymią artistę - dainininkę. Rap.

JŪS galite pagelbėti

Prasom vengti šaukti INFORMATION, klausiant telefono numerio, kuris yra telefonų knygoje.

JŪS GALITE PAGELBėti Kariuomenei, Laivynui ir Karo Industrioms Naujoje Anglijoje 1,027 ekstra valandų, kurios be reikalo praleidžiamos telefonams kiekvieną dieną... Kiekvienas gali padėti — tik pažiūrėk į Telefonų knygą numerio, pirm negu šauksi "Information". Kiekvienas Information šaukimas užima 30 sekundų telefono aptarnavimo. Informacijų klausia 123,267 kartų į dieną, o numeris galima surasti telefonų knygoje. Taigi, 1,027 valandos praleidžiama dovanai, kurios galima sunaudoti labai naudingiems dalykams.

NEW ENGLAND TELEPHONE & TELEGRAPH CO.

Užsisakykite Toniko Pas Mus Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštyboms ir visokiems Parengimams. Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington, Mass. Tel. Dedham 1304-W
PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

DRAUGE DARBININKE, platink du syk savaitinį laikraštį

"Darbininką"

Jis yra tikras tavo draugas Trokšti laimės ir teisybės — skaityk

"DARBININKĄ"

"Darbininkas" metams kainuoja \$4.00
Pusei metų \$2.00
Imant sykį į savaitę metams \$2.00
Pusei metų \$1.00

Čekius ar money orderius siųskite:

"DARBININKAS"

366 West Broadway, South Boston, Mass.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$4.00	Amerikoje metams	\$4.00
Domestic once per week yearly	\$2.00	Vieną kart savaitėje metams	\$2.00
Foreign yearly	\$5.00	Užsienyje metams	\$5.00
Foreign once per week yearly	\$2.50	Užsienyje 1 kart savaitėje metams	\$2.50

DARBININKAS

186 West Broadway,

South Boston, Mass.

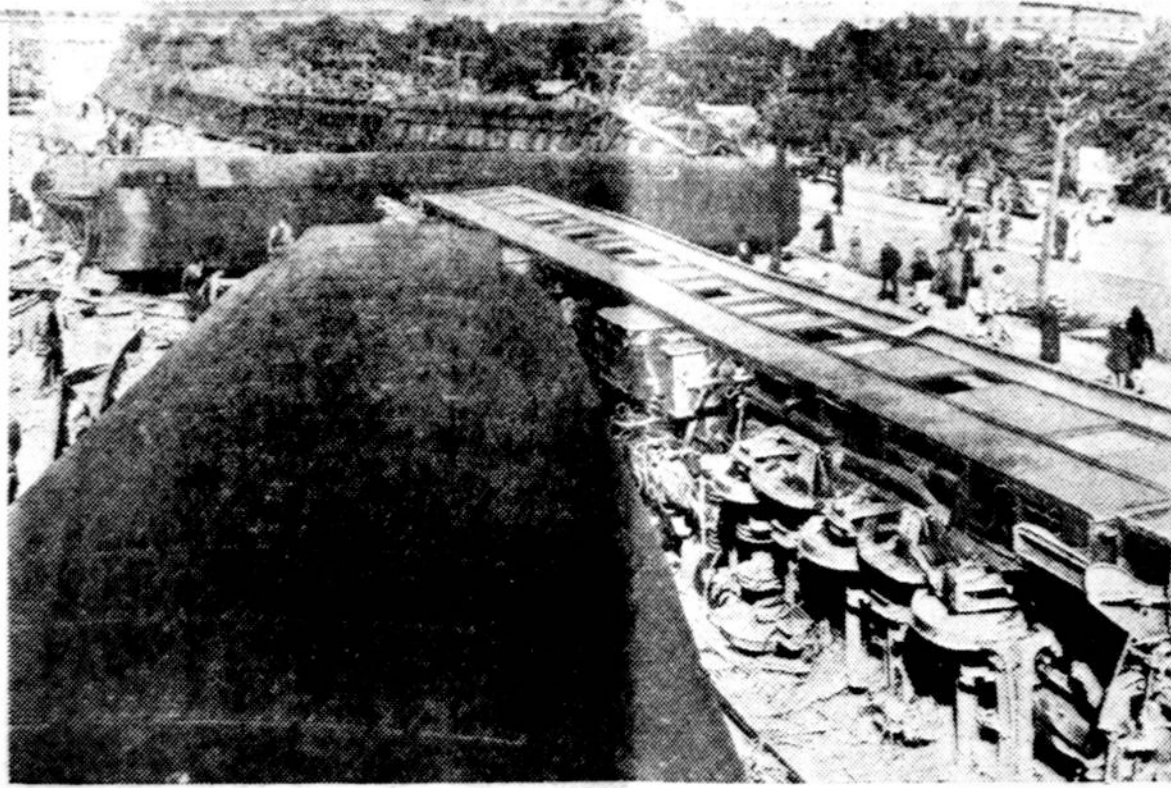
Telephone SOUTH Boston 2680

Nori Gaut, Bet Nieko Neduoda

Sovietai per savo ir anglų spaudą pamažėlių pradeda priruošinti visuomenę prie visokių galimybių karo fronte ateinančių pavasarį. Girdi, reikia apsidrausti prieš perdidelį optimizmą dėl raudonosios armijos laimėjimų. Vokiečiai dar toli gražu nenugalėti, net nē nepalaužti. Jie pasitraukia tiek, kiek reikia fronto vingims išlyginti. Jau nebekalbama apie įsibriovimą į Vokietiją, bet dažnai minima Smolensko frontas, nors mūšiai eina dar apie Viazmą, nuo kurios į Smolenską bus apie 100 mylių. Tas pat su Kalinino (Tverio) frontu. Sovietai jau seniai gyrėsi atsiėmę Kaliną, o dabar nežinia iš kur išdygo Kalinino frontas, kur rusų partizanai būk tai sėkmingai puola vokiečių susisiekimą. Garsūs sovietų laimėjimai Krymo pusiasaly pasibaigę pasitraukimu raudonųjų iš Teodosijos. Toki pat "laimėjimai" vyksta ir Charkovo apylinkėse. Jau, jau Charkovas bus atimtas, o jis po senovei vokiečių rankose. Propaganda pertoli užbėga faktams už akių ir, kas aršiausia, įvyksiantieji laimėjimo faktai taip ir neįvyksta. Tad iš didelio debesio pernelyg maža lietaus. Geriausias sovietų generolas Sausis ir Vasaris neužilgo nuo scenos pasitrauks. Kas tada vokiečius bepastums atgal?

Pavasaris atneša džiaugsmo visiems, bet šiuo atveju ne bolševikams. Šalčiams atslūgus, atsinaujins mašinų kova ir pasikartos sena istorija — pasistūmėjimas Maskvos linkon. Bolševikai bus jau šį tą išmokę, vokiečiai taip pat daugiau prityrimo turį. Persvara kariuomenės skaitlingume bus, kaip paprastai, sovietų pusėj. Reiškia, šansai tie patys. Visa svarba tame, kas turės daugiau ir geresnių mašinų: orlaivių, tankų, patrankų ir tt. Žinoma, daug svers ir kariuomenės dvasia. Čia tai jau persvara bus raudonųjų pusėj. Vokiečiai jau bus ragavę nepasisekimų. Bet bus daugiau užgrūdinti ir kur kas geriau apsidraudę prieš nieko nebojantį optimizmą. Tuo būdu ir šiuo atžvilgiu šansai svyruoja apylygiai. Abi pusi geriau žinos, kaip kovoti, tad visas klausimas, kurie turės geresnius i-rankius. Tai rūpimiausias abiem kariautojams klausimas.

Sovietų vyriausybė labai tuomi susirūpinus. Jau pradėjo anglų spaudoj ryžtingą vajų, kad išjudintų Anglijos ir Amerikos visuomenę išgauti ko daugiau sia karo reikmenų ateinančiam pavasariui. Girdi, reikia geresnio ir tampresnio tarp talkininkų susitarimo ir daugiau palankumo teikti sovietams pagalbos. Tuo atžvilgiu praeity buvę trūkumų. Žodžiu, sovietai nori

Penkiolika pasažierių, visi iš New Yorko miesto ir aštuoni traukinio patarnautojai, buvo lengvai sužeisti, kai šis New York - Florida traukinys išėjo iš rėlių, penkios mylios nuo St. Augustine, Fla. Sutrūkęs pabėgis (rail), sakoma, yra priežastis tos nelaimės.

Garsusis Katalikų Piešėjas — Tintoretto

Garsusis katalikų piešėjas, italas — Tintoretto (1518 - 1594 m.), pradėjo savo karjerą, kaip piešėjas, vadovaujant garsiam Titiano, kurio du labai garsūs piešiniai, radosi Venecijoje, Italijoje. Pirmasis tų piešinių buvo nu-pieštas turint 20, o antrasis — 90 m. amžiaus sulaukus. Tie paveikslai dailininkui Tintoretto buvo pralenkia kūno nuogumą; kančios energiją, visuojų piešybos karjeros pradžia. Tačiau Jacopo Rebusti (tai buvo tikroji dailininko Tintoretto pravar-nergiškas ir ryškus kont-beveik nesuskaitomi ir vid-dė), tėvelis, buvo dažų rastas, šviesių ir tamsių suomet talpina savy svar-darbininkas; taigi ir savo spalvų atskyryme. Pieš-biausiuosius veikalus ir mas sulig Michael Angelo, kiekvienam, kurių tik troškta būti apdovanotas Tintano, — tai buvo jo am-biecijos tikroji formulė. Kad tinkamai paruošti save taip didelei ir garbin-tikslas ir ambicija buvo gai piešybos programai, — ne kas nors kitas, kaip Tintoretto visiškai pasi-vien tik kuodaugiausiai šventė intensingam, neat-transformuoti garsiuosius sipalaiduojamam savo Venetijos piešinius, dail-gaut, bet nieko nežada duot. Ką gi tie nuskurėliai gali alijantams duot? — paklaus nustebęs skaitytojas. A-municipijos jie, žinoma, neduos, bet gali kitokiu būdu padėti. Gali įsibrauti į Mandžiūriją ir atitraukti stam-bai japonų pajėgą nuo Filipinų ir Malajų fronto. Bol-ševikai bet gi nenori to padaryti. Sakosi padarę su ja-ponais nepuolimo sutartį ir, be to, turį užtektinai dar-bo su vokiečiais. Turi, tai turi, bet būti draugiškuose santykiuose su japonais, kuomet šie stato visas pajė-gas prieš Ameriką, tai mažiū mažiausia — negražu. K.

reikimą, kuris savo pilnu-sibaurėtinu metodu. Šį metodą jos, ypač Ru-sija, kaikada pridengia žmonių valios skrais-te, vykdydamos rinkimus patiekiant vieną tiktaį sąrašą, sudarytą iš mikroskopiniai menkos penktosios kolonos ir rinkimus labai efektyviai pravedant didelės svetimos armi-jos durtuvais ir seniau negirdėtu policijos teroru. Tuo būdu laisvosios mažos šalys virs-ta didelių diktatūrų vergų kolonijomis, ku-ras oficialiai Europoje dabar įprasta vadin-ti "federacinėmis respublikomis" arba "pro-tektoratais". Tokiomis eksploatacijos ir priespaudos kolonijomis laikinai virto Alba-nija, Čeko-Slovakija, Lenkija, Danija, Nor-vegija, Lietuva, Latvija, Estija, Liuksem-burgas, Belgija, Olandija ir Prancūzijos di-desnė dalis. Tą patį metodą žiauriai vykdo Japonija Azijos Rytuose: Korėjoj, Kinijoje, Filipinuose, Tajų karalystėje ir kitur. Prieš šitą metodą kyla visa laisvoji žmonija, ku-ris dar nepasiekė diktatorių reglamentaci-ja ir jėgos disciplina.

Demokratinės ir laisvosios didžiosios vals-tybės, kaip U. S. A. ir Britų Imperija pasiti-ki savo moraline įtaka ir kitų tautų atsako-mingų politikų sveiku sprendimu. Jos, rodos, nemano armijos ir piktą propagandą vartoti mažesnėms valstybėms šiaip ar taip sugru-puoti į didesnius politinius vienetus. Jos pa-sitiki, kad ekonominiai bendri interesai ir bendra apsauga suves mažesnes valstybes į didesnius junginius: asociacijas ar konfede-

Gerbiamajai Visuomenei — Padėkos Žodis

Mano kunigystės aukso jubiliejus turi laukti dar penkerius metus. Kitas tariamas literatinis aukso ju-biliejus neturi patikrintos datos, nes rašyt pradėjau pirm 1892 m., gi susilaukiau savo raštams spausdini-mo gerokai vėliau. Tad ir šits jubiliejus nebetikslus. Tačiau nežiūrint tų netikslumų, geraširdė lietuvių ka-talikų visuomenė kažkaip žiūrėjo čia progą tuos "ju-biliejus" paminėti. Po įvykusio jau fakto man belieka tik už gražius teikiamus man linkėjimus nuoširdžiai padėkoti. Daugiausiai prie to išgarsinimo prisidėjo "Darbininkas", kuriam šalia padėkonės reikia pasta-bą pridėti, kad į jubilio "nuopelnus" kritiškiau žiū-rėtų. Daug džiaugsmo man padarė LDS kuopų linkė-jimai. Daugelio valdybų nariai man visai nepažįstami, tad jų lietuviškas nuoširdumas juo labiau brangintinas. Gilios padėkos žodis priklauso Moterų Sąjungai, kuri ar tik nebus pirmoji šio dalyko sumanytoja, gerb. Dvasiškijai, ypač Marianopolio kunigams ir mokytojų štabui, gerb. Seselems, brangiesiems redaktoriams, gerb. LDS Centro Pirmininkui ir skaitlingam būriui Mišių intencijoj dalyvių, kurių vardus užlaikysiu viso gyvenimo atminčiai, kaip prietelingo palankumo do-kumentą. Visiems nuoširdžiai lietuviškai dėkui.

Čia turiu dar pridurti, kad esu skolingas giliausios padėkos žodį visoms So. Bostono pašalpinėms ir idė-jinėms draugijoms už jų malonius ir gausingus manęs atminimus praetyje. Neatlikau savo dėkingumo pa-reigos dėl ilgo išbuvoimo ligoninėj pereitą žiemą. Pas-kui dalykas jau buvo pavėluotas ir atrodė nebetikslus ne laiku prisiminti. Tad bent šia proga leiskite man pa-brėžti Jūsų geraširdystę.

Kun. K. Urbonavičius.

mu ir ryškumu taip daug įstengę pergalėti neištu-nuo kitų visų piešėjų išsi-dijuotą savo energijos skiria, kad su visu ir paly-smarkumą, kas vėliau ne-bebūtį galėjęs piešybai suteikti pilnos harmonijos jo darbo vaisiu.

J. Butkevičius.

I NEED YOU HELP!

GIVE A UNITED WAR FUND
 Greater Boston
 Combined Campaigns of American Red Cross, Greater Boston Community Fund, Local Soldiers and Sailors Committee and United Service Organizations.

Baltoskandija Kaip Ekonominis Ir Politinis Vienetas

Prof. K. PAKŠTAS,

Lietuvių Kultūrinio Instituto direktorius.

(Ištrauka iš spausdinamos knygelės —

"THE BALTOSCANDIAN CONFEDERATION")

Šiaurinės Europos rytinė dalis nuo Karpa-tų iki vidutinės Suomijos sudaro šiuurkštes-nio klimato zoną su trumpesne vasara ir šal-tesne žiema, su prastesne dirva ir su smul-kesniais ūkiais. Šioje zonoje turime dvi stam-bias valstybes (Lenkija ir Vakarinė Rusija) trikampy tarp Leningrado, Maskvos ir Kije-vo) ir keturias mažas: Suomiją, Estiją, Lat-viją ir Lietuvą. Neskaitant mažo skaičiaus elgėtų ar pavargėlių, visgi biednų žmonių masė mažose Baltijos valstybėse gyvena du ir tris kartus turtingiau, negu vidutiniai So-vietų piliečiai arba Lenkijos biednuomenė, o gi vidutiniai Baltijos kraštų ūkininkai, ku-rie čia sudaro žmonių daugumą, gyvena daug geriau ir laisviau už Sovietų gerai atlygina-mus valdininkų viršūnes. Šitą pasakymą patvirtina žemės įdirbimo, gyvulininkystės, prekybos, butų, rūbų, švarumo, sveikatos ir maisto klausimų stebėjimai, ką gali gerai paliudyti ir toks akylus tikrovės stebėtojas, kaip Amerikos žurnalistas Knickerboker,

tuose kraštuose ilgai keliaavęs, ir daug Ame-rikos diplomatų, ilgiau gyvenusių šiose šaly-se.

Materialinės civilizacijos stebėjimai kaip tik patvirtina geografų mikrostatinę teo-riją, pagal kurią mažos valstybės yra reika-lingos palaikyti pusiausvyrai tarp didžiųjų valstybių. Net dar daugiau. Savo gerove pralenkdamos didžiasias valstybes, mažosios suteikia mikrostatinę teorijai daug gilesnę ir pastovesnę prasmę. Nežiūrint gyvenimo tikrovės, šiuo metu mikrostatinizmas lig ir nu-stoja paramos didžioje tautose, nes jis ne-garsinamas ir neaiškinamas. Pasisekimą tu-ri paprastai tik gerai garsinamos prekės. Ogi per pastaruosius dvidešimt metų pirmoji Rusija, o paskui ją Vokietija ir Italija nesi-gailėjo didelių pinigų ir gerai organizuotos propagandos megalostatinio teorijoms gar-sinti. Šie ir kiti veiksniai vis dėlto gerokai paveikia pasaulinę opinią didelių politinių venetų naudai. Tad šiandien tenka skaitytis su faktu, kad didžiųjų valstybių politikų galvose žymiai sustiprėjo megalostatinė idėja, t. y. didelės valstybės idėja. Diktatū-ros (Rusija, Vokietija, Italija) šią idėją pradėjo vykdyti fizinę jėgą ir subversyvę propaganda, taigi laisviesiems žmonėms pa-

racijas.

Šioje dvasioje ir šiame rašte norėtume svarstyti platesnį valstybių susigrupavimą aplink Baltijos jūrą. Senesnės mokyklos ge-ografai ir eilinė publika linksta laikyti jūras skiriančiu veiksnium. Betgi modernioji ekono-minė geografiija ir geopolitika siauras jūras, ežerus ir naviguojamas upes laiko jungian-čiu veiksnium, įvairių ekonominių reikalų tik-raja rendezvous vieta. Naviguojamos upės ir siauros jūros net menkiausia tinka būti politi-nėmis ribomis, negu paprasta sausuma. Tad Baltijos jūra yra tikrai jungiantis veiksnys visoms toms valstybėms, kurių ekonominiai interesai labiausiai į jas gravituoja. Iš septy-nių Baltoskandijos valstybių tik viena Nor-vegija neturi Baltijos kranto, bet savo kilme, kalba, kultūra, geografiija ir istorija ji vis dėlto yra tikraja Baltoskandijos dalimi.

Sujungta Baltoskandija turėtų 24 milio-nus gyventojų ir sudarytų tikrai didelę eko-nominę pajėgą. Jos ekonominiai interesai ap-pimtų visą mūsų planetą, ogi jos užsieninė prekyba 1938 m. daviniiais siekia dviejų bili-jonų ir 743 milijonų dolerių. Del palyginimo patiekiami čia užsieninės prekybos didumą kelių didžiausių pasaulio valstybių (pagal 1938 metų davinius):

1. Didžioji Britanija \$6,501,000,000
2. Jungtinės Valstybės \$5,006,000,000
3. Vokietija \$4,217,000,000
4. Baltoskandija \$2,743,000,000

Ten, Kur Prasidėjo Naujas Karas

(Tęsa)

Malajuose gumos plantacijos užima apie keturis milijonus akierų. Tie miškai ten nėra vienos ar kelių kompanijų rankose. Jas valdo privati plan-tatoriai. Didžiosios plantacijų didumas yra 100 ir daugiau akierų, o mažesnė dalis susideda iš mažesnių, negu šimto akierų plantacijų. Didžiosios plantacijos yra anglų rankose. Kiniečių plantacijos yra mažesnės. Anglai valdo tris ketvirtadalius visų plantacijų, kiniečiai vieną penktadalį, o patys malajai kitas dalis.

Vietiniai gyventojai Malajoj yra nerangūs ir be iniciatyvos. Jie yra giminingi filipiniečiams. Jie yra rudosios rasės žmonės. Kaip Filipinuose Amerikos vyriausybė stengėsi išjudinti filipiniečius, tai panašiai elgėsi anglai Malajuose. Amerika norėjo, kad filipiniečiai susiprastų tautiškai, steigė mokyklas, gerino jų būvį. Pirminis ir svarbiausias Amerikos darbas Filipinuose buvo, tai naikinti ispanišką įtaką. Kadangi ta ispanų įtaka labiausia reiškėsi per bažnyčias, tai Amerikos vyriausybė susitarė su Vatikanu stengėsi išspaniškus dvasiškius pakeisti filipiniečiais.

Amerikos pastangos toje kryptyje toli nenuėjo dėl pačių filipiniečių nerangumo. Pramonė pasiliko ispanų, japonų, amerikiečių ir kitų svetimtautių ran-

kose, o prekyba, ten buvo paėmę į savo rankas kiniečiai. Kiniečiai Filipinuose buvo tikri žydai. Kaip kitose šalyse dėl žydų išsigalėjimo kyla antisemitizmas, judėjimas, tai Filipinuose panašus nusistatymas kilo prieš kiniečius. Bet kaip žydai per savo taupumą, darbštumą ir kantrybę išigali prekyboje, taip panašiai ir kiniečiai. Filipinai netaupė, be kantrybės, kuri reikalinga biznyje. Jie nerūpestingi, mėgsta šventėms atėjus turėti gerus laikus. Dėl tokių dalykų brenda į skolas. O skolintis gauna pas kiniečius. Todėl filipiniečiai jaučia esą kiniečių išnaudojami ir pavergti. Bet tai ne vien kiniečių kaltė, o ir pačių filipiniečių. Pas kiniečius yra toks paprotys, kad šventėms artinantis užmokėti visas bilas, taipgi skolas. O pas filipiniečius yra paprotys, šventėms artinantis bristi į skolas.

Taigi panašiai gyvena ir filipiniečių broliai malajai. Malajai nesirūpina savo krašte būti pirmoje vietoje visose gyvenimo sferose. Malajai nepaisė, kad jų krašte svetimšaliai įsigali. Todėl priejo prie to, kad Malajuose atsirado tiek svetimtautių, kad jie sudaro pusę gyventojų ir jie paėmė į savo rankas pramonę, prekybą ir didžius žemės plotus.

Tokis filipiniečių ir malajų nesupratimas ir nerangumas atsidarė japonų žygius per tas šalis. Filipinuose amerikiečiai dar turi šiek tiek tautos, o Malajuose anglai nieko negauna iš vietinių gyventojų.

Filipiniečiai, ispanų dėka, yra katalikai, o malajai, arabų dėka, yra mahometonai. Filipiniečių liaudis apskritai imant liko gan tamsi, bet daug tamsesnė yra malajų liaudis. Kai arabų misijonieriai atvyko į Malajus, tai jų gyventojus rado puslauki-nius. Jų kalba nebuvo išvystyta. Toje kalboje dar nebuvo žodžių aukštes-

San Francisco nervų centras. Tai gerai saugus City Hall rūmuose kambarys, kur galime krizės laikų, per 24 val. dirba didelis skaičius telefoniščių.

nėms idėjoms išreikšti. Neturėjo žodžių Dievas, vos" prieš piktas dvasias. augalas, dangus, pragaras, šventas, mylėti, gailnais, triubomis ir visolėtis, dora, tikėjimas ir tt. Arabų misijonieriai tą klausim išrišo taip, kad trūkstantis žodžius vartojo arabiškus. Todėl iš Malajų kalbos pasidarė mišinys. Bet tai nelabai įtambu. Juk anglų kalba yra mišinys.

Malajai gyvena kaimuose ir kaimeliuose. Viensėdžių ten nėra. Taip dedasi dėl dviejų svarbių priežasčių. Viena priežastis yra ta, kad ten yra daug pavojingų žvėrių, tigru, krokodilų, gyvačių. Taip dalykams esant kaimuose saugiau gyventi. Antra priežastis, kodėl malajai gyvena kaimuose yra ta, kad jie tiki, jog miškai, kalnai, grioviai, upės ežerai, krūmai yra pilni piktųjų dvasių, kurios tik ir tykoja ką nors blogo žmogui padaryti. Todėl kaimuose saugiau ir lengviau nuo piktųjų dvasių atsiginti. Malajai žino visokių būdų, kaip nuo piktųjų dvasių gintis. Vienas svarbiausių būdų, tai riksmas, alar-mas ir visokio triukšmo darymas. Jei malajai eina gyventojus rado puslauki-nius, jų kalba nebuvo išvystyta. Toje kalboje dar nebuvo žodžių aukštes-

se ir kaimeliuose. Viensėdžių ten nėra. Taip dedasi dėl dviejų svarbių priežasčių. Viena priežastis yra ta, kad ten yra daug pavojingų žvėrių, tigru, krokodilų, gyvačių. Taip dalykams esant kaimuose saugiau gyventi. Antra priežastis, kodėl malajai gyvena kaimuose yra ta, kad jie tiki, jog miškai, kalnai, grioviai, upės ežerai, krūmai yra pilni piktųjų dvasių, kurios tik ir tykoja ką nors blogo žmogui padaryti. Todėl kaimuose saugiau ir lengviau nuo piktųjų dvasių atsiginti. Malajai žino visokių būdų, kaip nuo piktųjų dvasių gintis. Vienas svarbiausių būdų, tai riksmas, alar-mas ir visokio triukšmo darymas. Jei malajai eina gyventojus rado puslauki-nius, jų kalba nebuvo išvystyta. Toje kalboje dar nebuvo žodžių aukštes-

rėjo. Baltieji nuo senai buvo isigalėję Azijoje. Rusai užėmė visą Azijos šiaurę — Sibiro vadinamą, ang-lai, prancūzai, olandai, ispanai, portugalai isigijo Azijoje salų, kolonijų, uostų. Baltieji užėmė Australiją, kuri randasi arčiau Azijos, negu Europos ar Amerikos.

Bet niekad iki šiol tas geltonasis pavojus taip bauginančiai nebuvo pasirodęs, kaip dabar. Nuo geltonojo pavojaus daugiausia gali nukentėti Anglija ir Amerika. Todėl Anglijoje ir Amerikoje rimtai ruošiamasi tą geltonąjį pavojų atremti.

KAME GALI BŪTI IŠSIGELBĖJIMAS?

Žmonijos kova prieš visus tris pavojus — nacizmą, bolševizmą ir geltonąjį fašizmą gali būti laimėta. Kartais išsigelbėjimas gali lengvai ateiti. Laimėjimas palengvėja tuo, kad priešai yra susiskaldę ir kariauja vienas su kitu. Smarkiai kovoja komunistai su naciais. Jei tie priešai kovos iki abipeteks jėgų, tai pavojus žmonijai praeis. Jei vienas iš jų išeis pergalėtojas ir dar liks stiprus, tai pavojus liks iš to vieno likusio.

Panašiai yra susiskaldę geltonieji. Japonai ir kiniečiai kariauja ir tebėra karo stovyje. Jei kiniečiai pasiliks Japonijos priešais ir jei jie gaus paramos iš Anglijos ir Amerikos, tai ir geltonasis pavojus gali susmukti. Bet japonai dabar veda smarkią propagandą prieš baltuosius. Bando sudaryti geltonųjų ir rudųjų bendrą frontą. Jie sako, kad visi azijatai turi dabar susivienyti ir išvyti baltuosius ne vien iš Azijos pakrančių, iš Pacifiko salų, o ir iš Australijos. Net dar toliau eina. Japonai skelbia, kad ir Ameriką geltoniesiems priklauso. Girdi Amerikos indijonai esą geltonosios rasės šaka. Baltieji Amerikoj esą atėjūnai, indijonus esą reikia iš baltųjų vergijos gelbėti. Rusus esą reikia išvyti iš Sibiro

Kol japonai nebuvo išvėle karan, tai buvo manyta, kad komunizmas ir nacizmas tai du didieji žmonijos priešai. Bet kai japonai pradėjo žaibo greitumu žygiuoti, kai jiems vis nepavyko pastoti kelia, tai ėmė aiškėti, kad prieš žmoniją stoja trečias priešas — geltonasis pavojus. Yra tai pavojus baltajai rasei.

Prie geltonosios rasės priklauso japonai, kiniečiai, korėjiečiai ir kitos mažesnės tautos. Geltonieji savinasi ir rūdąja rase, tai yra filipiniečius, malajus, visus azijatus ir Pacifiko salų gyventojus. Jau nuo senai buvo užsiminta apie geltonąjį pavojų, apie pavojų baltajai rasei nuo azijatų. Jau senai japonai stengėsi patapti vadais azijatams ir iškėlė šūkį: Azija azijatams. Skelbė nepykantą baltiejiems. Reikia pasakyti, kad priešais tam jie tu-

Let's meet the challenge!

GIVE!

UNITED WAR FUND

Jan. 22 — Feb. 11

5. Prancūzija	\$2,201,000,000
6. Japonija	\$1,507,000,000
7. Britų Indija	\$1,143,000,000
8. Italija	\$1,132,000,000
9. Brazilija	\$589,000,000
10. Sovietų Rusija	\$513,000,000
11. Lenkija su Dancigu	\$472,000,000
12. Kinija	\$414,000,000

Kaip matome sujungta Baltoskandija ekonominuose pasaulio interesuose būtų iš eilės ketvirtoji didžioji galybė, daranti apyvartos beveik už tris milijonus dolerių. Keturių Rytų Baltijos respublikos (Suomija, Estija, Latvija ir Lietuva) dar nėra pasiekusios savo gamybinės ir prekybinės viršūnės. Jos turi beveik vienuoliką milijonų gyventojų, o jų užsieninė prekyba 1938 m. siekė 585,000,000. Ši jų prekyba vis dėlto jau yra žymiai didesnė už sovietiškos imperijos, kuri turi 170,000,000 gyventojų ir valdo septintą dalį pasaulio žemį. Bet yra visai tikra, kad per tuos ar kiek daugiau metų Rytų Baltijos valstybių produkcija ir gyvenimo normos gali lengvai iki dviejų kartų padidėti. Tuomet jų užsieninė prekyba tikrai pakiltų iki bilijono dolerių. Niekaip neturim užmiršti, kad ir Rytų Baltijoje, kaip ir puikioje Skandinavijoje gyvena labai energinga, darbšti, taupi ir tvarkinga žmonių giminė, kuri per pastaruosius dvidešimt metų ūkio ir kultūros gyvenime darė pavydintinai puikią pažangą. Šių tautų darbštumas, ūkis, prekyba ir kultūra

kristų tikrai tuomet, jeigu kokia baisi nelaimė priverstų jas vėl tapti, kurios didelės valstybės apleista ir prislėgta periferija.

Turėdama gana daug erdvės ir didelių žmogiškosios energijos išteklių, Baltoskandija vis dėlto negalėtų tapti autarkiniu ūkiu vienetu. Pietinė jos dalis turėtų didelį perteklių mėsos ir pieno produktų, kuriems rinkų tėtų ieškoti labai pramoningoje Vakarų Europoje, daugiausia D. Britanijoje. Šiaurinė dalis labai turtinga medžio pramonė, kurios tik mažą dalis rastų rinkos Danijoje ir netolimoj ateity Lietuvoje, kur karai baisiai sunaikino miškus. Grūdų perteklių turi tik-tai Lietuva ir kai kada Latvija, bet jų pertekliai toli gražu neužpildytų Skandinavijos rinkos. Baltoskandijai neužtektų savojo cukraus, kuris gaminamas žymiuose kiekiuose tik-tai Danijoje, pietinėje Švedijoje, Lietuvoje ir Latvijoje. Norvegai daug daugiau pagauna silkų ir kitų jūrų žuvų, negu jų gali suvartoti visa Baltoskandija. Tekstilijos pramonė visose Baltoskandijos valstybėse pasiekė jau gana aukšto laipsnio, bet žaliavos jai visuomet teks daug importuoti: vilną iš Australijos ir medvilnę iš Amerikos. Linais Baltoskandijai lengvai aptarnautų Lietuva ir Latvija. Nežtektų joms savų odų, kurių teks importuoti iš Pietų Amerikos ir Australijos. Geležimi, plenu ir daugeliu masinių Baltoskandijai gali aprūpinti Švedija ir truputį Norvegija. Be to, Norvegija galėtų pastatyti laivų

augantiems Rytų Baltijos prekybos laivynams.

Labiausia gi Baltoskandijai stigtų akmens anglių, žibalo, vario, medvilnės, vilnų, kavos, tropiškų vaisių ir kitų kolonijalių prekių. Bet visų šitų žaliavų ir produktų apyplinės kolekcijos Baltoskandijai negali patiekti nei viena kontinentinės Europos valstybė. Muitų unija su Rusija labiausia yra pavojinga Rytų Baltijos respublikoms, produkuojančioms sviestą, mėsą, linus, medžio išdirbinius, nes Rusija šitų visų dalykų gali gamintis pakankamai ir labai žema darbo kaina. Rytų Baltija neturi Rusijoje geros rinkos ir gerų kainų.

Šitam faktui pailiustruoti užtenka jau vien palyginti Baltijos kraštų eksporto didumą į Rusiją ir kitus kraštus, t. y. į Vakarų Europą ir Ameriką (daviniai iš 1937 m.):

	I Rusiją:	I kitus kraštus:
Iš Lietuvos	5,3%	94,7%
Iš Latvijos	2,5%	97,5%
Iš Estijos	4,1%	95,9%
Iš Suomijos	0,6%	99,4%

Susijungusi su Rusija ji turi neišvengiamai nubiednėti ir jos veiklus uostai apmirti, nes maža Rusijos prekyba negali šitų uostų patenkinti. Pastarųjų dvidešimties metų praktika rodo, kad centrinėi Rusijai vieno Leningrado labai pakanka. 1937 m. visos Rusijos tranzitas per Baltijos respublikas pasiekė tik menkučio kiekio — 185,290 tonų. Juk to ne-

TT. MARIJONŲ MISIJOS

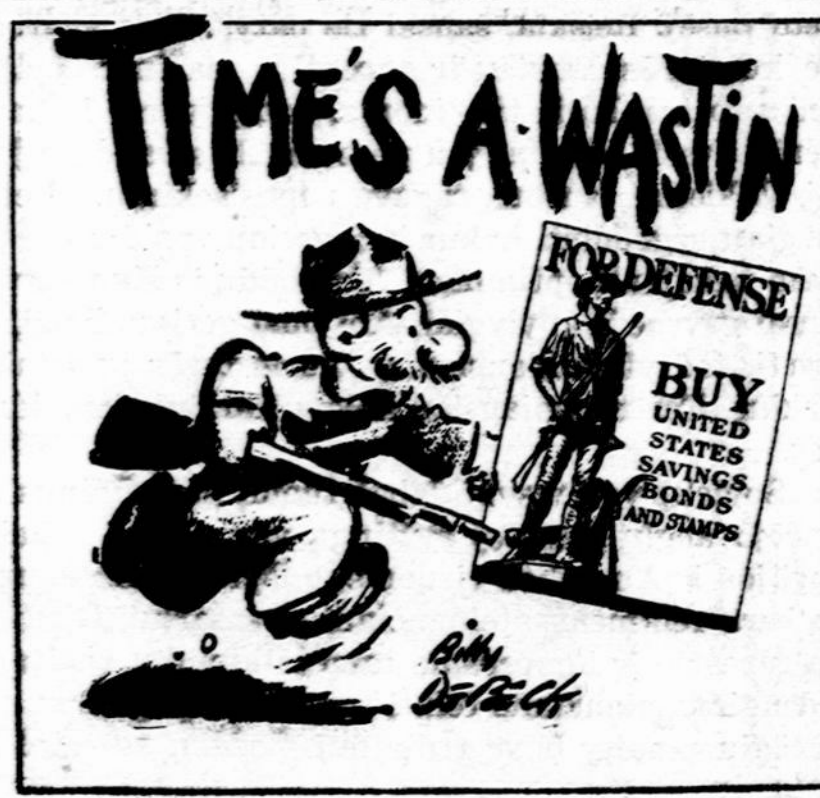
Gavėnios Metu 1942

1. Worcester, Mass. — Aušros Vartų par. bažnyčioje — nuo vasario 22 d. iki Kovo 1 d. — Kun. Jonas Jančius, M.I.C.
2. Lawrence, Mass. — Šv. Pranciškaus par. bažnyčioje — nuo Vasario 23 iki Kovo 1 d. — Kun. Juozas Vaškevičius, M.I.C.
3. Lawrence, Mass. — Šv. Pranciškaus par. bažnyčioje — (jaunimui) nuo Kovo 2 d. iki Kovo 8 d. — Kun. Jonas Šaulys, M.I.C.
4. Athol, Mass. — Šv. Pranciškaus par. bažnyčioje — nuo Kovo 8 d. iki 15 d. — Kun. Juozas Vaškevičius, M.I.C.
5. Pittston, Pa. — Šv. Kazimiero par. bažnyčioje — nuo Kovo 15 iki 17 d. — Kun. P. Malinauskas, M.I.C.
6. Roseland, Chicago, Ill. — Visų Šventųjų par. bažnyčioje — nuo Kovo 16 d. iki 22 d. (jaunimui) — Kun. Antanas Mažukna, M.I.C.
7. Norwood, Mass. — Šv. Jurgio par. bažnyčioje — Nuo Kovo 16 iki 22 d. — Kun. Kazimieras Rėklaitis, M.I.C. Jei kuris DD. GG. Kun. Klebonų norėtų pasinaudoti TT. Marijonų patarnavimu, prašoma kreiptis iki Kovo 1 d. į žemiau pasirašiusį šiuo adresu: 2327 W. 23rd Place, Chicago, Ill. Kun. K. Rėklaitis, M.I.C., Provincijai.

ir Turkestano.

Taigi japonų užsimojimai nesvietiški. O jei japonams pavyktų dabar susitaikyti ir į savo pusę patraukti kiniečius, tai baltųjų rūpestis ir pavojus jiems būtų neišpasakytas. O japonai dabar siūlo kiniečiams visokių nuolaidų, kad tik juos į savo pusę patrauktų. Kiniečiai matydami didį japonų pasisekimą ir sumažėjusią paramą iš Amerikos ir Anglijos svyruoja. Kas gali žinoti, kas netolimoj ateityje gali atsitikti? Jei japonai eis vis pirmyn, jei kiniečiams parama iš Anglijos ir Amerikos dar labiau sumažės, tai kiniečiai ir gali susigundyti japonų pasiūlymais. Kad toks pavojus baltiejiems iškilo, tai nėra be kaltės jie patys. Baltieji kovodami savo tarpe susilpnėjo ir sudarė geltoniesiems vilties baltuosius pašokdyti. Taigi dabar pergyvename didžiausių perversmų gadinę. G-s.

(Bus daugiau)

užtenka nei kuriam mažučiam Baltijos uostui pramaitinti.

Minėtas stingamas mineralinės ir kitas žaliavas Baltoskandijai tėtų gabantis ne tiek iš kontinentų gilumos, kiek iš pajūrinų zonų artimų ir tolimų kontinentų. Stambių prekių transportas jūromis pigiausia kainuoja, net ir tuo atveju, kai tenka jas gabantis iš labai tolimų kraštų. Šita ekonominė aplinkybė labiausia Baltoskandiją riša su Britų Imperija, su Jungtinėmis Valstybėmis, su Olandų Indija, su Brazilija, Kanada, Argentina. Artimi ir tolimi užjūriniai interesai ypačiai pabrėžia Baltoskandijos jūreivinį arba thalassokratinį pobūdį ir laimingu būdu suartina ją su anglosaksų tautomis. Tas faktas, kad Baltoskandija stinga savų anglių, žibalo, medvilnės, kavos ir grūdų — ekonominiu atžvilgiu jai yra minusas, bet politiniu atžvilgiu toksai regionas visuomet turi pasireikšti labai taikingai visuose tarptautiniuose klausimuose. Tad Baltoskandija būtų didelis taikos veiksnys, neturįs jokių teritorinių ar imperialistinių ambicijų. Išėdama iš savo gyvybinių ekonominių interesų ir atsižvelgdama į savo mišrią tautinę sudėtį, Baltoskandija labiausia vertintų gyvus prekybinius ir kultūrinius ryšius su Britų Imperija, su Šiaurine ir Pietine Amerikomis. Jai labai rūpėtų išlaikyti visur atvirus jūras ir okeanus, nes tai būtų josios gyvybiniai keliai ekonominio kraujo cirkuliacijos. Bus daugiau

Spaudos Apžvalga

Nr. 2 — Redaguojamas Lietuvos Gen. Konsulato
New York, N. Y., 1942 m. vasario 1 d.

I. ANGLIŠKOJI SPAUDA

Lietuviai neklauso vokiečių parėdymų

"The New York Times" sausio 17 dienos laidoje įdėjo žinutę iš Stockholmo, iš kurios matyti, kad Lietuvos kunigai neprisilaiko vokiečių valdžios organų įsakymo uždaryti bažnyčias kovai su dēmėtąja šiltine, ir kad dėl to Lietuvos Arkivyskupas išleides atsisaukimą, kuriame sako, kad "sanitarinių organų įsakymas, kuriuo uždarymos visos bažnyčios kovai su dēmėtąja šiltine, yra išleistas gyventojų naudai". Toliau arkivyskupas tvirtina, kad valdžios organų įsakymai nebuvo pūnai vykdomi ir, kad dėl to net tekę kelis kunigus nubausti.

Sovietų Rusijos karo tikslai

"Free Europe" pereinusių metų lapkričio 14 dienos numeryje įdėjo straipsnį "Soviet Russia's War Aims", kuriame paduodamos ištraukos iš Stalino pareiškimų ir prie jų duodami komentarai. Savo laiku Stalinas pasakęs: "Mes neturime ir negalime turėti tokių karo tikslų, kaip svetimos teritorijos pagrobimas arba svetimų tautų pavergimas, nežiūrint ar tai liestų tautas ir teritorijas Europoje ar Azijoje."

"Mes neturime ir negalime turėti tokių karo tikslų, kaip savo valios ir savo režimo primetimą slavų ar kuriai kitai Europoje pavergtai tautai, kuri tikisi mūsų pagalbos. Mūsų tikslas yra pagelbėti tams tautoms jų kovoje už išsilaisvinimą nuo hitleriškos Vokietijos ir vėliau leisti joms laisvai tvarkyti savo likimą savo žemėje".

Paduodamas šią citatą straipsnio autorius argumentuoja: Šis antras prin-

cipas, kuris išplaukia iš pirmojo taip pat buvo vykusiai suformuluotas. Bet kaip su Pabaltės kraštais..., nors savo laiku tvirtina, kad tos šalys okupuotos tiksliai strateginiais sumetimais... Visi centrinės ir rytų Europos kraštai, tarp Baltijos ir Egejaus jūrų nori palaikyti draugingus santykius su Rusija, pagrįstus tarpusaviu bendradarbiavimu, tačiau nei vienas jų nenori matyti Rusijos dominacijos ar vadovybės toje Europos dalyje".

Kas ta Louise Strong?

Lietuvos okupacijos 1940 m. birželio mėn. 15 d. išvakarėse ir jos pradžioje Kaune buvo sustojusi pravažiuojanti amerikietė žurnalistė Anna Louise Strong. Savo įspūdžius ji išleido brošiūroje anglų kalba. Juos bolševistinė lietuvių spauda reklamavo kaip "objektingus".

Apie minimą asmenį "Who's Who in America 1940-1941" pateikia tokių žinių: ji esanti pirmo komunistinio laikraščio — "Moscow Daily News" Sovietuose 1930 m. organizatorė. Ji 1932 m. ištėkėjusi už Maskvoje gyvenančio Joel Shubin. Jos knyga "The First Time in History", išleista 1924 m. įvadą parašė Trockis. Panašios krypties knygų ji yra parašiusi visą eilę.

II. LENKŲ SPAUDA

Rytų Prūsija ir Lenkija

Nors karo galo dar toli gražu nematyti, bet lenkų spauda jau dabar sprendžia, kas turi tekti jai ateityje.

Taip "Nowy Swiat" skiltyse (sausio 9 d.) žymus žurnalistas Ignacy Matuzewski reikalauja Rytprūsų įjungimo į Lenkiją su pataisomis Lietuvos naudai.

"Przewodnik Katolicki" (savaitraštis New Britain,

Conn.) sausio 16 d. patalpino Marian Ostoją ilgoką straipsnį, "Rytų Prūsai turi priklausyti Lenkijai". Autorius nurodo, jog jau po didžiojo 1914-1918 metų karo Taikos Konferencijoje Romanas Dmowski reikalavo R. Prūsiją atiduoti Lenkijai. Išimti jis darė dėl kelių sričių, kurios turėtų tekti Lietuvai.

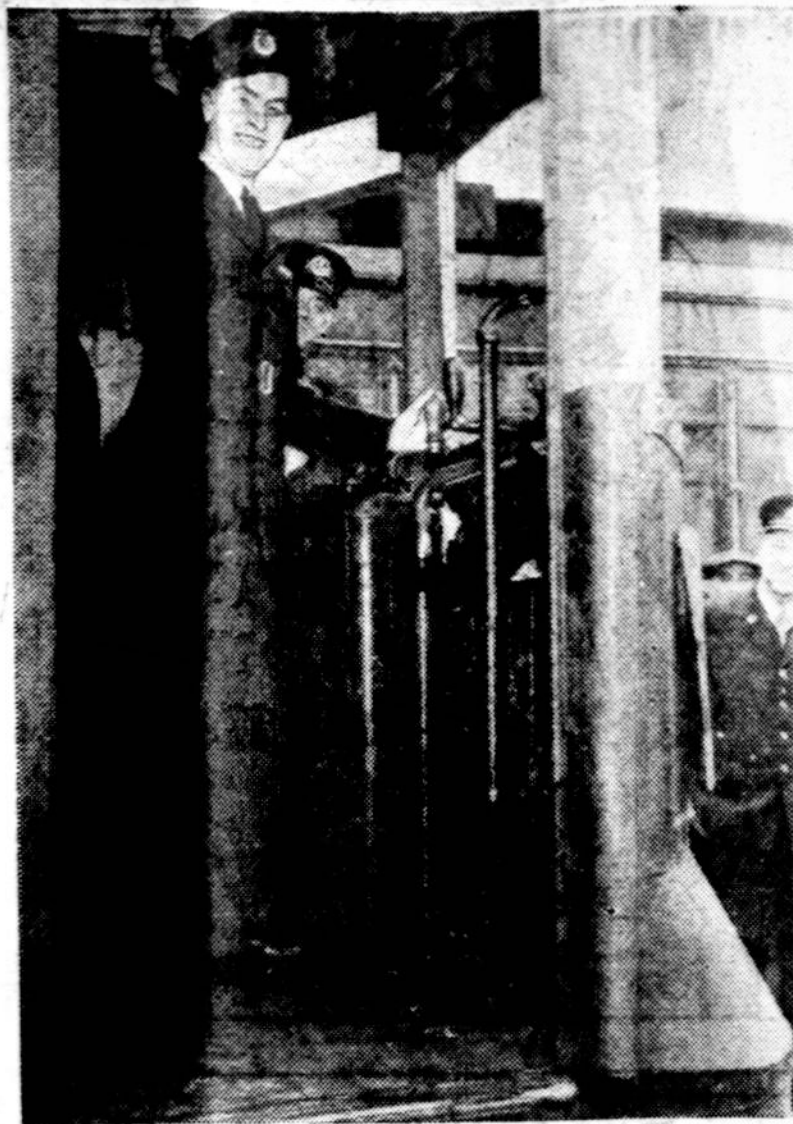
Tas pats Ignacy Matuzewski grįžta prie to klausimo, ir "Nowy Swiat" skiltyse per du numerius sausio 16 ir 17 d. motyvuoja savo nuomonę. Tas straipsnis užvardintas "Baltyk". Autoriaus nuomone, visų demokratinių šalių pacifistai didele dalimi neša kaltę už tą, kad dabar liejasi kraujas. Jie protestavo dėl kiekvienos armijos, kurią jų šalis norėjo įsigyti apsigynimo tikslams. Verslo sutartis nuginklavo Vokietiją ant popierio. Tikrumoje Vokietija gerokai sustiprėjo, nes ji išnaudodama savo geografinę padėtį pavertė Baltijos jūrą savo "privatiniu" ežeru. Prakashdama Kiel'o kanalą ji, net jei nepastatytų nei vieno naujo karo laivo, padvigubino savo jūrų jėgas — ji gali vienu metu valdyti Baltijos jūrą ir kovoti Atlante. Tas kanalas Vokietijai reiškė daug daugiau nei Panamos kanalas J. A. Valstybėms.

Galutina autoriaus išvada: jei laimėjus šį karą norima pasauliui grąžinti tikrą taiką, tenka nuginklauti Vokietiją ne ant popieriaus nustatant skaičių kareivių ir armotų, bet geografiniai — strateginiai, būtent: kada tai užgrobtos mokyklų ir lietuvių žemės, iš kurių susideda Rytprūsiai, turi grįžti Lenkijai ir Lietuvai. Kiel'o kanalas turi valdyti Anglija viena ar drauge su sąjungininkais ir pagaliaus, Prancūzijos rubežiai turi siekti Reiną.

Lenkija prie Baltijos

"Nowy Swiat" vasario 4 d. įdėjo ištrauką iš "New Leader Trevor", kuris rašo: "Is Washingtono pranešama, kad J. A. Valstybės nesutinka su Edeno ir Stalino sutarties sąlygomis. Sostinei (Washingtonui) nepatinka Sovietams hegemonijos pripažinimas Baltijos kraštuose, nes J. A. V. niekuomet nepripažino Rusijos šių kraštų okupacijos. Tas nedviprasmiškai duota suprasti ambasadoriui Litvinovui, kuris vienok remiamas Anglijos. Lenkijos vyriausybė su dideliu atidumu stebi šią padėtį, nes Prypečio balos, galbūt, yra tik balos, bet lenkams jos yra tėviškė. Sovietai atikinimas kad Vašingtono itikinimas ilgai užtruks, o Molotovas tol nevyks į Londoną, kol J. A. V. nepripažins Sovietų sąlygų".

"Nowy Swiat" redaktorius P. Yolles nuo savęs pridėda: "Atrodo, kad Lietuva, Latvija ir Estija, sužinojusios apie Sovietų taikos sąlygas užprotestavo Vašingtone ir išgavo State Departamento paramą. Pirmininkas Sikorski, atvykęs į J. A. V. drauge su Užsienių Reikalų Ministru Raczynskiu. Jie privalo prisidėti prie Baltijos kra-

Pasižymėjęs George Heintz, čekagietis, sugrįžęs iš britų oro laivyno vizitui į namus, nuėjo pasižiūrėti savo "seno" darbo vietos ir ten būdamas mums šypsos.

Žinios iš Pavergtos Lietuvos

• Vokietijos reicho komisaro "Ostlandui" Lohse patvarkymu nustatyta leidimų tvarka naujoms sąjungoms, samburiams ir kitokioms organizacijoms sudaryti. Pagal aną patvarkymą, apie naujos organizacijos sudarymą reikia pranešti komisariui ne vėliau, kaip vieną savaitę po įsteigimo, tačiau prieš leidimo gavimą organizacija negali pradėti veikti. Leidimo gavimo prievolė taikoma visoms viešosioms organizacijoms. Taip pat be leidimo neleidžiamas joks viešas susirinkimas. Šios nuostatos

štų bloko, akcijoje prieš Sovietų reikalavimus. Situacija mums yra kiek sunkesnė, nes Anglija remia Sovietus, o mes jiems nuolat teikiame reklamą. Lenkija privalo bendradarbiauti su Lietuva, Latvija ir Estija, nes šie kraštai istoriniai ir politiniai randasi lenkiškų sferų įtakojė. Lenkija po karo bus didžiausių kraštų prie Baltijos ir Lenkijai atiteks vadovaujanti rolė šioje Europos dalyje. Rusija, kaip matyti, taip pat siekia dominuojančios rolės prie Baltijos. Ta rolė jai gali atitekti tik Lenkijos sąskaiton. Jei mes tą prileisime, iš anksto susilpninsim ateities perspektyvas. Jei nepadarysime to šiandien, juo labiau sunkiau tas bus rytoj. Ant kiek mes apleisime Baltijos šalį šiandien — nustosime jų prielankumo ir bendradarbiavimo. Štai kas mūsų laukia Vašingtone. Mūsų pastangos todėl privalo eiti šiton susistiprinto bendradarbiavimo kryptin, įtempto su Lietuva, Latvija ir Estija, ir tos didelės rolės prie Baltijos paruošime, ir jau šiandien mūsų pretenzijų dėl Rytprūsų iškelimo ir propagandos. Vokiečių "Drang nach Osten" eina ne tik per lenkų žemes, bet ir per lenkų jūrą.

netaikomas laidotuviams ir religiniams susiejimams bažnyčių patalpose ir kavinėse.

• Patirta, kad Rokiškio apylinkės Lietuvių nacionalistų partijos vado pareigas eina L. Grigonis.

Rokiškio apylinkėje sudaryta scenos mėgėjų grupė, kuri suvaidino S. Ciurlionienės "Aušros Sūnus". Rokiškyje įsteigtas mišrus choras, vadovaujamas muzikos mokytojo Jovaišos.

Rokiškio apskrityje veikia 209 lietuvių liaudies mokyklos.

• Kauno laikraščiai paminėjo Dr. J. Basanavičiaus gimimo dienos sukaktį.

• Per Kauno radiją buvo perskaitytos kelios ištraukos iš vokiečių laikraščio "Kauener Zeitung". Apie Pabaltijo ateities ūkio reikšmę pasakyta, kad Baltijos jūra tapo ramos prekybos jūra. Dabar Pabaltijo erdvė įgijusi ypatingai svarbios reikšmės. Lietuva padidinsianti pieno ūkį; visų trijų Pabaltijo kraštų linų auginimas, pieno ūkis, miškų gamyba ir kt. turės suvaidinti svarbų vaidmenį. Reikalingas žemės ūkiui pramonės gaminius, kaip antai dirbtines trąšas, mašinas, dažus ir kt. pristatysianti Vokietija.

Tas pats laikraštis įdėjo straipsnį apie vokiečių tikslus rytuose, apie ekonomines perspektyvas ir tt. Straipsnis, kaip buvo perduota per radiją, užbaigiamas pastaba: "Galimas dalykas, kad po kelių mėnesių pasikeis ir politinė padėtis". Kokia prasme laukiama to pasikeitimo, per radiją nieko nebuvo paaiškinta.

• Per Kauno radiją buvo pranešta, kad Zarasų apskrities ūkininkai įvykdė rinkliavą vokiečių karamams. Buvo nurodyta, kiek surinkta kopūstų, duonos, pirštinių ir kitų vilninių daiktų.

Drausmingumas

Veiklumas

NAUJOSIOS ANGLIJOS

A.L.R.K. FEDERACIJOS Apskričio

SEIMELIS

SEKMADIENĮ

Vasario - February 22 d., 1942

Šv. Pranciškaus Parap. Bažnyčioj ir Svetainėj,
Bradford St., Lawrence, Mass.

9:30 Iškilmingoji Šv. Mišių Auka. Atnašauja kun. J. Balkūnas, Maspeth, N. Y. Komuniija. Pamokslas. Kun. K. Vasys, ALRK Federacijos N. A. Apskr. Dvasios Vadas.

11:00 Pusryčiai - pietūs.

12:00 Registracija. Atlieka Federacijos Apskričio Valdya. Ženklius įteikia Alena Saulėnaitė iš Lowell ir T. M'chell, Nashua, N. H.

12:30 1. Seimelį atidaro A. Zavetskis, Apskr. pirm. iš Cambridge, Mass.

2. Malda. Vadovauja Kun. K. Vasys, Apskr. Dvasios Vadas iš Worcester, Mass.

3. Himnai. Gieda visi. Vadovauja muz. P. Sakas, Lawrence, Mass.

4. Į Prezidiumą ir Komisijas siūlomi šie asmenys:

A. Prezidiumas: Kun. Dr. K. Urbonavičius, garbės pirm., So. Boston; Antanas Kneizys, pirmininkas, Norwood, Mass.; Vladas Paulauskas, vice-pirm., Lowell, Mass.; Mokyk. L. Sukutė, I rašt., Brockton, Mass.; Mokyk. E. Okšaitė, II rašt., Brockton, Mass.

B. Rezoliucijų Komisija: Kun. Dr. J. Vaškas, MIC., Thompson, Conn.; Dr. Paulina Luzekas, Cambridge, Mass.; Prof. P. Galinis, Dorchester, Mass.; Adv. A. Young, So. Boston, Mass.; Mokyk. Ona Pakštienė, Worcester, Mass.

C. Mandatų Komisija: V. Dzedulionytė, Lowell, Mass.; K. Nadzeika, Nashua, N. H.; J. Šaukimas, Lowell, Mass.

5. Sveikinimai: Kunigų ir Darbininkų vardu, Kun. Dr. K. Urbonavičius, So. Boston; L. Vyčių vardu — P. Razvadauskas, So. Boston, Mass. Organizacijų ir Draugijų vardu — Kun. K. Vasys, Worcester. Sodaliečių vardu — O. Pazniokaitė, Norwood, Mass. Studentų vardu — Kun. Dr. J. Vaškas, MIC., Thompson. Kiekvienas kalba apie 5 min. Sveikinimų tekstai tilps spaudoje. Kiti sveikinimai bus priimti raštu, įtraukti protokolą ir paskelbti.

6. 1941 m. Federacijos Seimelio Protokolą skaito B. Jakutis, rašt. Pastabos. Pertrauka.

2:00 1. Paskaita. (Gyvenimo Problemos) Adv. S. Gabaliauskas, Cleveland, Ohio. Pastabos. Poilsio 2 min.

2. Referatas (Papildancia tema) Prof. A. Vaičiulaitis, Thompson, Conn.. Pastabos. Poilsio 2 min.

3. Ko-referentas (Aplikavimas idėjų gyvenime) Kun. J. Švagždys, Brockton, Mass.

3:30 Pertrauka.

3:45 Svarstymai. Skaitymas Rezoliucijų. Rinkimai.

5:00 Pertrauka. Poilsis. Vakarienė.

6:00 PROGRAMA:

1. Koncertas. Šv. Pranciškaus parap. Choras. Vad. muz. P. Sakas.

2. "Teismas". Kaltinamas "PASIVYSIS SABOTAZAS".

Kaltinamieji: Prof. P. Galinis, Ph. D., Dorchester, Mass.; Ases. J. Jekavonytė, Brockton, Mass.

Skundėjai: Adv. S. Gabaliauskas, Cleveland, Ohio. Adv. J. Cunys, West Roxbury, Mass. Gynėjai: Adv. Ben. Sykes, Norwood, Mass. A. Kneizys, "Darbininko" Redaktorius.

Teisėjai: Juozas B. Laučka, "Amerikos" Redaktorius, Brooklyn, N. Y.

Liudininkai: A. Grabijolūtė iš So. Boston; T. Versiackas iš Lowell; L. Svecionienė, R. Cook, B. Sinkevičiūtė, J. Andrukaitis, P. Alosky, C. Remeitis ir kt. iš Lawrence, Mass.

"Jury": Profesionalai ir vietiniai.

Seimeliui įnešimus bei pasiūlymus prašome siųsti: Rev. F. M. Juras, 94 Bradford St., Lawrence, Mass.

Dvi Chilietės merginos atvykusios į New Yorką su šilta šypsena užimponavo amerikiečius. Amerikiečiai turėdami žodį (chilly) - (šaltoka), manė, kad ir merginos iš Chile bus šaltokos, bet apsigavo, nes jų šypsena šilta.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

NEWTOWN, PA.

REKOLEKCIJOS JUOZAPU MARIJOS VILOJE

Pagaliam atėjo, taip ilgai lauktos dienos. Sausio 28-tą vakare, prasidėjo mūsų metinės rekolekcijos, vadovaujamos kun. Pr. Aukštikalnio, S. J.

Tris dienas praleidome tyliame susikaupime ir mąstymuose. Dėka kun. Aukštikalnio gražių ir pamokančių pamokslų, šios rekolekcijos ilgai bus atmintos. Kun. Aukštikalnis vaizdingai išdėstė religijos reikalingumą, ypatingai šiais laikais, kada visas pasaulis paskendęs kraujuje ir nuodėmė; daug gražių minčių apie jaunos mergaitės gyvenimo paskirtį, papildė mūsų žinių bagažą.

Greit prabėgo tos trys, dvasinio susikaupimo dienos, palikusios neišdildomą įspūdį, suteikusios naujų jėgų kovai su šių laikų modernizmo pagundomis.

Danutė Staknytė.

HARTFORD, CONN.

HARTFORDO LIETUVIAI AMERIKOS LABUI DARBUIJASI

Jau Hartfordo lietuviai vyrai ir moterys yra kaip ir pilnai susiorganizavę veikti Amerikos laisvės kovai. Vyrai turi savo Defense grupę, o moterys turi savo Red Cross Holy Trinity Unit. Vyrams vadovauja gabus vaikiną Pranas Mončiūnas, o moterims Valerija Kaunietytė. Įeina parapijos beveik visos draugijos.

Bus bendras vakaras Raudonojo Kryžiaus naudai vasario 14, mokyklos salėje. Bus bazaras su šokiais. Visi lietuviai kviečiami dalyvauti. Gal svarbiausias nutarimas dėl bendro nuolatinio veikimo Amerikos laisvės kovai, tai pardavinėjimas Amerikos Defense Bonds. Komisija (Defense Bonds) — Pranas Mončiūnas, Stasys Šriupša, Antanas Randis ir kunigas Kripas. Jie patarnaus lietuviams, kurie tik norės Amerikos bonus pirkti. Taigi lietuviai, kurie norite pirkti Amerikos Defense Bonds kreipkitės į komisiją, nes visi bonai bus surašyti šv. Trejybės Parapijos garbei. Jau draugijos turi nusipirkusias, kaip tai: Šv. Jono už \$3,000; Šv. Elžbietos už \$2,000; Vyrų Klūbas už \$500 ir pavieniai. Pati Parapija ir turi nusipirkusi. Visos skaitlinės bus pažymėtos kaip šv. Trejybės parapijos pasidaruota. Taigi, pirkite per komisiją. Remkite savo kareivius ir šalį, o reikale Amerika pagalbės vargšei tėvynei Lietuvai atgauti nepriklausomybę. Bet veikime vieningai, o bus lengviau Washington prašyti pagalbos.

Ir kurie galėsite visi ateikite į bazarą, rengiamą dėl Amerikos Raudonojo Kryžiaus. Miss Liberty mūsų lietuvių ir Lietuvos neužmirš.

AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENYMO SEIMAS

Hartforde birželio mėnesio pabaigoje Susivienymas turės

FOR DEFENSE

BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

savo seimą. Vietinė komisija širdžiai pritaria vietiniai komitetai darbuojasi. Komisija — sijai ir savo patarimais daug pirm. Antanas Kaunietis su k. pagalbė. Tikimasi, kad šis taid turėjo kelis susirinkimus, lietuvių apdraudus organizacijai seimas visapusiškai pasi-jos seimas apdraudus ir seimų sektų. Buvęs atvykęs centro mieste Hartforde šiais metais raštininkas p. Kvietkus, kuris bus sekmingiausias.

Visi posėdžiai bus laikomi puošnioje Hotel Bond English Room saliuokėje. Ponia Navickienė, gyv. Allen Place, rūpinasi svečių delegatų nakvynėmis. Vienu žodžiu, viskas daroma, kad seimas Hartforde pilniausiai pasisektų.

Vasario 17, mokyklos salėje įvyks Bingo, kurio pelnas skiriamas seimo išlaidas padengti. Visi kviečiami atsilankyti. Klebonas Prelatas Ambotas nuo

Žinutės

Prelatas Ambotas sausio 22 d. susilaukė 73 metų amžiaus. Sveikiname ir linkime jam dar sulaukti daugiau linksmų "birthdays".

Nauja Vyrų Klūbo šv. Trejybės parapijos valdyba: pirm. Jonas Kemėsis; vice-pirm. — Antanas Randis; raštininkas — Justas Balsis; išdinininkas — išdinininkas Pranas Mončiūnas; finansų raštininkas Viktoras Brynga; dvasios vadas kunigas Kripas. Tai smarki valdyba. Pereitame susirinkime, kuris įvyko sausio 27, dalyvavo gražūs skaicius narių. Nauji namo užveizdos arba housemen, tai Jonas Gramas ir Jurgis Grigonis. Neuzilgo vyrų klūbas turės savo metinę vakarienę. Nupirka Defense Bonds už \$500 ir \$10 Dimes fondan.

Lietuvos Vyčiai turės savo Valentine Party savo kambaryuose vasario 14.

Naujoji Moterų Gildos valdyba: Vanda Savickaitė, pirm.; Mrs. George Brookbanks, finansų raštininkė; Ieva Sitkiūtė, raštininkė; Mrs. William Šeigienė, vice-pirm.; Pranciška Laurinaitytė, išdinininkė; Mrs. Gižienė, labdarybės komisijos pirmininkė. Jai pagalbės dvi, kurių pavardžių neteko sužinoti. p. S. Šimkienė, publicity vedėja. Kunigas Jurgis Vilčiauskas, dvasios vadas.

Mūsų basketballininkai turi naujas uniformas su Holy Trinity Men's Club užrašu. Smarkiai žaidžia. Aną vakarą supliekė vietos žydas Macabees, Mile'o Dimes fondo naudai. O mergaitės irgi smarkiai žaidžia K. of L. Girls.

Sausio 30, vaikiniui Petriui Elijosiui surengta Cheer party tėvų namuose, Bonner Street. Atsilankė daug žmonių lietuvių ir linksmai praleido laiką. Petras serga paralyžiaus liga. Jeigu norite ką žinoti apie radio, tai matykite jį, jis turi atsakymą. Taipgi jisai taiso radio. Jeigu sugenda, jį matykite. Jeigu brolis Henrikas yra Brown Universitete studentas (Providence) irgi žymus radijušininkas.

A. A. MAŽENIS

Šiomis dienomis mirė Jurgis Maženis. Laidotuvės įvyko iš lietuvių bažnyčios. Iškilmingas mišias atnašavo prelatas Ambotas, asistuojant kunigam — Gradeckui ir Kripui. Prie šoninių altorių laikė mišias kunigai — Petras Karlonas ir Jurgis Vilčiauskas. Amžiną atilsą duok jo vėlei, Viešpatie. Paliko nuliūdime žmoną ir 13 mėnesių mergaitę, tėvus.

Grįžo atgal kariuomenėn lietuviai Albertas Vilimaitis, Alphonas Smittkus. Vyrų Defense draugija ir moterų Red Cross Unit rengiasi lietuvių kareivius remti įvairiais būdais. Bus sudaryta Hartfordo lietuvių kareivių sąrašas, ir jiems bus duodama įvairiais būdais parama.

Inžinierius Vincas Kranauskas, kuris dirba prie State Highway Dept., gavo ofisę pastatytiną. Dabar dirba auditing dept. Jisai su žmona gyvena Poquonock, Conn.

Brolis Antanas (LaSalette) randasi Cedar Crest Sanitorijoje, bet dabar jaučiasi sveikas. Turi daug prietelių ir skaito visus lietuviškus laikraščius. Jisai prie LaSalette'ų bažnyčios ilgą laiką buvo zakristijonas. Linkime jam grįžti į kolegiją ir tenais darbuotis.

Šie lietuviai kareiviai grįžo po kelių laisvų dienų namuose į camps: Augustas Baranauskas, Benjaminas Gegeckas ir Mykolas Plungė. Jie iš Poquonock ir visi priklauso prie šv. Kazimiero Junior draugijos. Mykolas Plungė buvo parvažinęs į savo tėvo Aleksandro laidotuves. Palaidotas iš šv. Juozapo bažnyčios, Poquonock, Ct. Šv. Mišias laikė velionio krikšto sūnus ir giminaitis kunigas Kripas. Prie šoninių altorių laikė mišias kunigas Roche, klebonas, ir kun. Donohue. Sanctuarijoje sėdėjo prelatas Ambotas. Amžiną atilsą duok jo vėlei, Viešpatie.

Moterų ligų specialistas lietuvis dr. Allen (Ažukas) dabar labai bus. Matyt jisai daug tarnauja lietuviams ir yra labai reikalingas mūsų tarpe.

Dr. Antanas Šupis irgi bus, bet sakosi kad gal jam teks tarnauti Dėdės Samo kariuomenėje. Taipgi Dr. dentistas Krikščionas tokio pat pozicijoje. Jauni mūsų lietuviai profesionalai, bet gabūs ir malonūs. Visi dalyvauja mišiose lietuvių bažnyčioje. Dr. Krikščionas su žmona gieda mūsų parapijos chorą. Lietuviai, remkite savuosius lietuvių profesionalus.

LOS ANGELES, CAL.

Šiomis dienomis čia vieši kunigas I. Albavičius iš Cicerio, Ill. Kun. Albavičius visuomenėje yra labai gerai žinomas, kaip didelis lietuvių ir spaudos mėgėjas. Daug jaunuolių neturtelių yra jo pagelba pasiekę aukštus mokslus. Nors jis patsai visados tik centas su centu suduria, bet tikras krikščioniškas širdingumas bei artimo meilė jame gyva ir jautri. Dievuliai laimink jį ir kuoličiausiai palaikyk jį, dėl kitų laimės.

Sausio 24 ir 25 vakarais šv. Kazimiero parapijos ir jos patalpose įvyko bazaras, parapijos naudai. Bazaras savaime yra naudingas, jei jis turi gausiai lankytojų. Bet čia mūsų broliai, vis lig atbuli, lig ko ar

kieno verčiami lankosi kaip i Lietuvos Nepriklausomybės, bažnyčią, taip ir i bazarą. Ir tie nors ji ir okupuota, ir ten bropatys dar kaipurie atėjo tik paliai kankinami, bet reikia turėsirodyti, ir skubina išbėgti, kad ti vilti, kad mes iškovosime jai kokį nikelį nepraleidus.

Tą pačią dieną čia turėjo prakalbas Lietuvos pardavikai su savo agentu Bimbu, tai ir mūsų kaipurie save vadiną katalikais skubinosi i tas prakalbas. Sakau, kad kaipurie katalikai tik iš vardo vadinasi katalikais, bet jų širdyje, jų supratime to nėra. Ar tikras katalikas gali i tokias prakalbas eiti, kur mūsų tėvynės parduotėjai kalba? Nieku būdu tikras katalikas to nepadarys. Kaip tikras katalikas, taip ir tikras lietuvis negali draugauti bei simpatizuoti tiems, kurie pardavė mūsų tėvynę, ir išdavė tūkstančius mūsų brolių budieliams. Aš jau kelis kartus esu rašęs, kad mūsų kaipuriams "katalikams" reikia nuo ABC mokytis. Kam jie gyvena ir ką jie turi žinoti ir daryti. Katalikai turi būti, skirtingi žmonės savo supratimu, elgesiu, darbais ir kalbomis. Bet jei jie nesudaro jokio skirtumo tarp netikėlių, ištverkėlių, išdavikų, tai jie nėra katalikai. Katalikai yra Dievo apdovanoti, Jo išmintimi, Jo meile, artimo ir Dievo, Dieviškąja tiesa, ir dorybe. Ir jei jie tokie, kaip jie galėtų bendrauti su Dievo Tiesos niekintojais, artimo žudikais, išdavikais. Gal kada tie paklydėliai atsipeikės, bet gali būti pervėlu tai atitaisyti.

Čia rengiamasi ir prie apvaikšiojimo šešiolikto Vasario.

JAUCIATES BLOGAI?

TIKRAI PALENGVINSITE SAU — ŠIUO MODERNISKU, ŠVELNIU BODU

* Kuomet kankinatės vidurių užkietėjimu — žarnos nevelkios — skauda galva, nėra energijos, palengvinkite sau šiuo modernisku būdu — kramtykite FEEN-A-MINT. Ši skoninga vidurius liuosuojanti kramtomą gumą pagelbės švelniai, bet tikrai, išvalyti vidurius. Milijonai žmonių naudoja FEEN-A-MINT. Pakramtykite FEEN-A-MINT einant gulėti — sekantį rytą tikrai jausite palengvinimą ir vėl jausitės puikiai. Visai seimai pakelias kainuoja tik

Juozas Kasinskas Inc.

Laidotuvių Direktorius Patarnavimas Dieną ir Naktį

602 Washington Blvd. BALTIMORE, Md.

Telephone Plaza 8595 Lūtosinai dėl visokių reikalų.

ISIGYKITE ĮVARIŲ LIETUVIŠKŲ IR TARPTAUTIŠKŲ PLOKŠTELIŲ-REKORDŲ

Rekordus Galima Gauti Laikraščio "Darbininko" Administracijoje

"DARBININKAS"

366 WEST BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

ŠIE COLUMBIA REKORDAI PARSIDUODA PO 55¢

12190-F-51 — Murdy Gurdy — Polka
The Wine Jug, Polka—Globe Trotters' Orch.	16259-F-83 — Pilikių Polka
Toks Vaikinas, Polka — A. Shuck, Mahanojus Liet. Mainierių Orkestra
12191-F-52 — Golden Wedding — Polka
Bummel Petrus (Jolly Peter)—Globe Trot. Orch.	16280-F-84 — Veskė Mane šokt — Polka
Storo Jono Polka—Shenandorio Liet. Main. Ork.
12192-F-53 — Helena Polka
Gypsy Polka—Ed. Krolkowski's Orchestra	16281-F-85 — Tarpe Rūtų — Polka
Kuomet šokai, Polka — A. Šaukevičius, Mahanojus Liet. Mainierių Orkestra
12194-F-54 — Baruska Polka
Clarinet Polka—Ed. Krolkowski's Orchestra	16284-F-86 — Kam šeri žirgelį?
Kai Aš Turėjau — A. Vanagaitis ir J. Olsauskas su armonika
12195-F-55 — Chicken Polka
Emilia Polka—Ed. Krolkowski's Orchestra	16299-F-87 — Erci Polka
Nabys Polka — Lietuvių Orkestra "Lyra"
12196-F-56 — Bunny Polka
Ferry Boat Serenade, Polka—Globe Trot. Orch.	16300-F-88 — Dėdienė Polka
Lakšutės Polka — Klaidos Liet. Orkestra
12197-F-57 — Barber Polka
20th Century Polka—Globe Trot. Orch.	16302-F-89 — Gegužinė Polka
Jaunuolių Polka — V. Gulos Orkestra
12198-F-58 — Sophie Polka
Alexander's Polka — Ed. Krolkowski's Orch.	16303-F-90 — Polka Dėl Nymelės
Virbalio Polka — V. Gulos Orkestra
12199-F-59 — Flower Polka
Fritz Polka—Ed. Krolkowski's Orchestra	16304-F-91 — Kanapių Polka—V. Gulos Orkestra
Ona Polka—V. Gulos Ork. A. Vasiliauskas
16082-F-60 — Polka Klumpakojis
Lietuviškas Kadrius—Liet. Tautiška Orkestra	16305-F-92 — Daratybė — Polka
Berzų Polka — V. Gulos Orkestra
16086-F-61 — Polka Marcei
Lietuvaitė Polka—Liet. Tautiška Orkestra	16306-F-93 — Ar atsiminsi — Anglų Valsas, A. Šabanias
16110-F-62 — Šventoji Naktis — Pirmas Dalis
Šventoji Naktis — Antra Dalis	Tai Nebuvo Melė — Tango, A. Šabanias
M. Petrusas, Trubadurių Kvartetas	16307-F-94 — Marš, Marš, Karelėlė
"Gėležinio Vilko" Maršas, Karo Mokyklos Chor.
16111-F-63 — Petronėlė Polka
Vilniaus Polka — Įdainavo A. Šaukevičius Mahanojus Liet. Mainierių Ork.	16308-F-95 — Dru-lia
Tu Lietuva, Tu Mano—Akiras Biržys, Pūpų Dėdė ir Dėdėlė
16122-F-64 — Kūmos Polka
Tėvuko Polka — A. Šaukevičius, Mahanojus Liet. Mainierių Orkestra	16309-F-96 — Kai Aš Turėjau Kaime Mergelę
Būk Vyras, Polka — A. Dvaronis
16142-F-65 — Frano Polka
Paprieniočių Polka—Mahan. Liet. Mainierių Ork.	16310-F-97 — Jaunytės Melė — Tango
Septintam Rojuje, Anglų Valsas—A. Šabanias
16145-F-66 — Eism Laukan
Pragėriau Žirgelį — A. Vanagaitis ir J. Olsauskas ir ork.	16311-F-98 — Mano Giltara — Tango
Sulėtus Rytas — Anglų Valsas, Įdainavo A. Šabanias
16159-F-67 — Lietuviški Klūbo Polka
Linksmybės Polka—Worcesterio Liet. Ork.	16312-F-99 — Lietuviškos Liaudies Dainelės — Pirmas Dalis
Lietuviškos Liaudies Dainelės — Antra Dalis A. Šabanias
16135-F-68 — Naujų Metų Polka
šokių Polka—Mahanojus Liet. Mainier. Ork.	16313-F-100 — Griovėjų Gėlėlė
Našlaitės Kapas, Daina—Akiras Biržys
16192-F-69 — Trauk, Simniški — Polka
"Ejo Mikas", Polka — J. Dirvelis ir Ork.	16314-F-101 — Anūkių Polka
Pūpų Dėdės Polka—Įgrojo Akiras Biržys
16170-F-70 — Šiaučiaus Polka
Ievutės Polka—Mahan. Liet. Mainierių Ork.	16315-F-102 — Būk Vyras — Polka
Sukas Ratukas, Polka—A. Dvarionas
16171-F-71 — Sudiev Sesutės—Stasys Pauras, barit.
Svajonė ir Melė—Juozas Antanėlis, tenoras	16316-F-103 — Gražus Miško Būdas
Gieda Gaideliai—Akiras Biržys
16172-F-72 — Lietuvos Kareivių Polka
Einik Polka—Worcesterio Liet. Orkestra	16317-F-104 — Sužadėtinų Valsas
Razaliūtės Polka — Akiras Biržys, Įdainavo Pūpų Dėdėlė
16180-F-73 — Kibartų Polka
Vyštyčio Valsas	16318-F-105 — Gardus Alutis — Valsas
Marijampolės Polka — Įgrojo Akiras Biržys
16182-F-74 — Lakšutė Polka
Sabas Gud, Polka—Worcesterio Liet. Ork.	16319-F-106 — Sekminių Valsas
Obelių Polka — Įgrojo Akiras Biržys
16193-F-75 — Marytės ir Jonuko Daina
Zemaitėlių Polka—A. Šaukevičius, Mahanojus Lietuvių Mainierių Orkestra	12193-F-107 — Krakoviak — Polka
Laughing Polka—Ed. Krolkowski's Orch.
16201-F-76 — Virginia Polka
Marconinkų Polka—Worcesterio Liet. Ork.	16320-F-108 — Kretingo Polka
Merkinės Polka—Sakalauskas, Įgrojo A. Biržys
16206-F-77 — Oi, Mergelė
Stoviu Prieš Tavę—A. Šaukevičius, Mahanojus Liet. Mainierių Orkestra	16321-F-109 — Pasakykite Mergelė, Tango
Kai Smuiku Groji Tu, Tango Įdainavo A. Šabanias
16209-F-78 — Paukščių Polka
Liudvinavo Polka—Mahan. Liet. Mainierių Ork.	16069-F-110 — Gegutė Polka—Armonika Solo
Mieganti Garuolė — Valsas
16227-F-79 — Okininkų Polka
Jurgio Polka—Pensylvanijos Angliakasiai	16181-F-111 — Pora už Poros, Valsas
Dieduko Polka, Brooklyn Lietuvių Ork.
16229-F-80 — Tyliąja Naktį
Angelai Gied' Danguje—P. Petratis, barit.	16163-F-112 — Butkiškių Polka
Storų Bobų Polka, Pensylvanijos Angliakasiai
16242-F-81 — Lietuvaitė, Polka—Armonika, Klarnet ir Pianos
Močiutė, Valsas—Armonikų Duetas	
16256-F-82 — Ar Aš Tau Sėdė
Ulonai — A. Vanagaitis, P. Stogis	

Šv. PRANCIŠKAUS VARPĖLIS

Kur Pranciškus, Ten Taika

trokšti taikos,

užsisakyk pats ir paragink savo draugus ir kaimynus užsisakyti

"Šv. Pranciškaus Varpelį",

mėnesinį religinį Šv. Pranciškaus dvasioje laikraštį.

Leidžia Lietuvos Pranciškonai Kaina metams \$1.

"Šv. Pranciškaus Varpelis"

yra turiningas straipsniais, įdomiais aprašymais apysakomis ir gausiai paveiksluotas. Jame telpa naujausias žinios iš Katalikų Pasaulio ir Lietuvos

"ŠV. PRANCIŠKAUS VARPELIO"

pirmas numeris jau pasirodė.

Adresas:

Šv. Pranciškaus Varpelis

1532 Magnolia St.,

Pittsburgh, Pa.

VIETINĖS ŽINIOS

PASVEIKINO VETERANĄ DARBUOTOJĄ

Vasario 6 d., Cambridge, pas kun. P. Juškaitį, buvo suruošta privati pietūs pagerbti kun. Dr. Kazimierą Urbonavičių, išvakarėse jo 45 metų kunigystės ir 50 metų literatinės darbuotės sukaktuvių progą. Dalyvavo vietiniai kunigai. O Vasario 7 d., pas kun. P. Virmauskį, So. Bostone, tas paminėjimas buvo atšvęstas prie iškilmingų pietų, dalyviams besidalinant prisiminimų išpušiais ir sveikinant Gerb. Jubiliejatą. Per kelias dienas iš visuomenės suplaukė gausus skaičius pasveikinimų ir linkėjimų laiškais ir telegramomis.

Linkime Didž. Gerb. Tėveliui su Dievo palaima sulaukti ir mūsų tarpe atšvęsti ir savo auksinį kunigystės jubiliejų.

ŽINUTĖS

Vas. 7 d., apsidėję Antanas Juoška su Juzefina Pilypaitė. Liūdijs Albertas Vogėlis ir jaunosios sesuo Bronislava.

DAKTARAI

Lietuvis Dantistas
A. L. Kapočius

517 E. Broadway,
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 2660

Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo 1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 v. v. Seredomis nuo 9 iki 12 val. diena. Subatomis nuo 9 iki 6 val. vak. Nedėliomis nuo 9 iki 12 val. diena (pagal sutartį)

Tel. TROWbridge 6330

J. Repshis, M. D.
(REPŠYS)

Lietuvis Gydytojas

278 HARVARD STREET
Kampas Inman arti Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos 2-4 ir 6-8.

IVAIRŲ SKELBIMAI

Juožas M. Dilis

LAIKRODININKAS

Parduodu įvairiausias rūšies auksinius ir sidabrinus daiktus. TAIPGI IR PATAISAU
366 West Broadway,
So. Boston, Mass.

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS
PO GLOBĄ MOTINOS S.V.C.
Pirminė — E. Marksiene,
625 E. 8th St., So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 1296.
Vice-Pirminė — E. Gailiūnienė,
8 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Ivaškievė,
440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Marijona Markonitė,
4115 Washington St., Roslindale,
Tel. Parkway 2532-W.
Išdininkė — Ona Staniulienė,
177 West 7th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė,
948 E. Broadway, S. Boston, Mass.
Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnietė,
110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare, pabažnytinėj sėdėtinėj. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

SV. JONO EV. BL. PASALPINĖS
DRAUGIJOS VALDYBA

Pirminė — Juozas Svagzdys,
601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirminė — Pranas Tuleikis,
702 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Jonas Gileckis,
5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška,
440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Išdininkas — Vincas Zaleskas,
613 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Maršalka — Jonas Zaikis,
7 Winfield St., So. Boston, Mass.

Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio, 2 val. po pietų. Parapijos salėje, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Valgomų Daiktų Krautuvės

Pirkti pas biznierių mėsą, vaisius, daržoves ir kitokius daiktus, kurie skelbiasi "Darbininke" apsimoka, nes jie parduoda šviežius produktus ir maloniai patarnauja. Nuėję į bilę kurią krautuvę pasakykite, kad jį skelbimą matėte "Darbininke".

Povilas Bishmanas

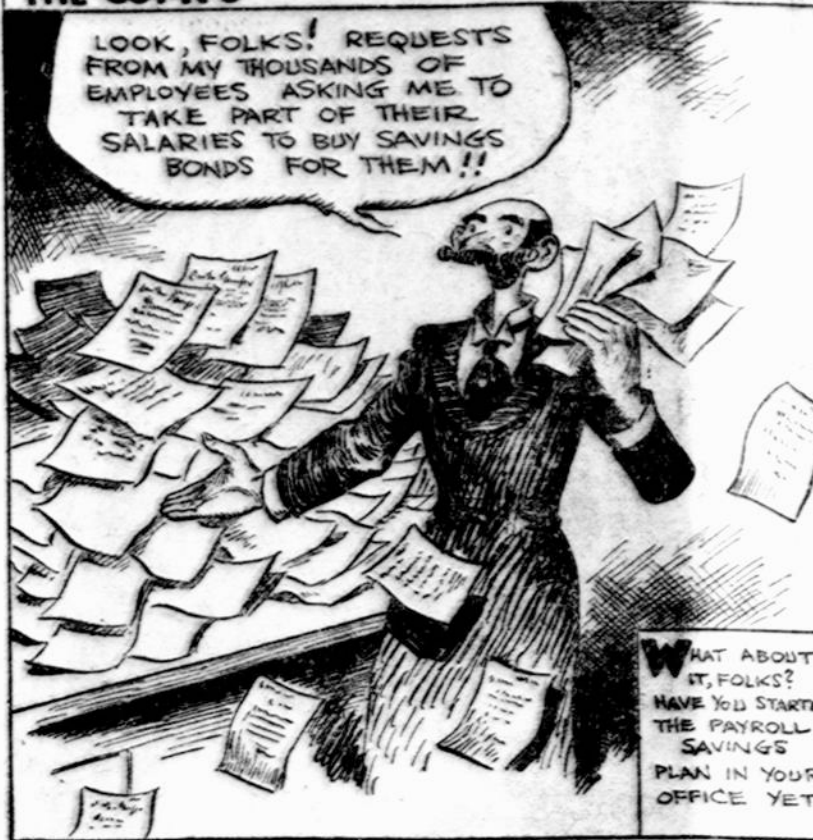
48 Crescent Avenue
Telephone COLUMbus 6702
29 Savin Hill Avenue
Dorchester, Mass. COL 1981

Perkins Market

P. Baltrušaitis — p. Kanga, Sav.
753 Broadway
Tel. SOU 3120, So. Boston.

THE GUMPS

BY GUS EDSON

LANKĖSI

ja nuosirdžiai darbavosi, bet išlaidos neišvengiamos.

Koncertu baigėsi L.G.F. Valėjus. Dabar vietinis Federacijos skyrius rūpinasi šios laisvos šalies reikalais. Pradeda Raudonojo Kryžiaus darbu ir U. S. Bonų pardavinėjimo vaju.

Vas. 23 d., 7:30 val. vak., Muncipal salėje, Fed. skyrius rengia patrijotingas prakalbas. Kalbės trijų lietuviškų laikraščių redaktoriai ir valdžios pareigūnai.

Nepamirškime užgavėninio parapijos vaikų parengimo, kurs įvyksta, po bažnyčia, vasario 15 d., 7:30 val. vakare. Kviečiami tėvai ir vaikai.

DEKOJA UŽ
KALENDORIUS

• V. Blauzda iš Waterburio rašo: "Nuosirdžiai dėkui už gražų sieninį kalendorių ir ne vien man, bet ir visiems labai patinka. Kalendoriaus spausdinimo reikalams siunčiu \$1.00".

• P-nia Stefania Marsaitienė iš Chester, Pa. už kalendorių prisiunčia \$1.00 ir rašo: "Tikrai puikus ir malonus kalendorius, kuriame galima rasti visos informacijos. Labai dėkui".

• Petras Yuskevičius iš Kearney, N. J. rašo: "Dėkui už kalendorių. Aš tokio gražaus ir patraukiančio kalendoriaus nebuvau matęs. Tikrai linksma jį turėti ir tokiu kalendorium pasidžiaugti. Ypatingai man patinka gražūs jo paveikslai ir tinkami po jais parašai. Siunčiu \$1.00 spausdinimo lėšoms padengti".

• Gerbiamieji — Kalendorių priėmiau. Sirdingai ačiū. Tikrai vertas dolerio. "Darbininką" skaitau kas savaitę.

Linkiu viso gero 'Darb.' Red. ir Adm.

Su tikra pagarba,
Justa Karpiūtė.

NESIDUOKITE
PAPRASTAM
KRUTINĖS ŠALČIUI
SULAIKYTI JUSJOHNSON'S
RED CROSS
PLASTER

NAUDOJAMA PER VIŠ 50 METŲ
PARDUODAMA VAISTINĖSE
Johnson & Johnson

Žinios Iš Pavergtos Lietuvos

• Lietuvių Rašytojų reikalai, bet tikrai Vokiečių Draugija skelbia, kad milijonų piliečių ir vokiečių įrusi žinomos Mažosios staigose "Ostlande" tar-Lietuvos rašytojos, auto-naujančių svetimšalių. rės "Aukštųjų šimonių li-Pranešime išakmiai pakimas", Ievos Simonaitytės motina.

• Kaip iš Kauno pranešama, tuo patvarkymu pasi Klaipėdos - Silutės (Mesirėmus buvo uždarytos mel - Heydekrug) ligonių visos politinės partijos. Jis kasa, kuri Rygoje atidarė lietė ir Lietuvių naciona-savo skyrių. Jos vedėjų listų partiją, bet jai tuojau paskirtas kažkoks Muel-pat buvo leista toliau veik-ti.

• "Deutsche Zeitung im Ostland" paskelbtas pranešimas apie socialinį draudimą "užimtoje srityse", spacialiai — "Ostlande". Šiuo pranešimu tvarkomi socialinio draudimo

Rytuose. P-nas Vegella yra radio "amature". Jis susikalbėdavęs su Žiemų Afrika, Australia ir kitomis šalimis. Trejetą sykių girdėjęs iš Kauno, bet nepavykę susikalbėti. Amerikai karan įstojus, amature radio yra uždrausta.

Atsilankymo progą, p. Vegella nusipirko daug lietuviškų rekordų.

• Kun. Mykolas Urbonavičius, marijonas, iš Thompson, Conn. paskirtas klebonu į lietuvių parapiją, Niagara Falls, N.Y. Linkime jam gero pasisekimo.

Vasario 9, "Darbininke" lankėsi Simonas Vegella iš Lynn, Mass. Pirmiau jis gyveno Detroit, Mich. P-nas S. Vegellą gavai labai gerą darbą prie laivų parstatymo už tai ir apsigyveno maldų surinkta \$14.45.

Taipgi praneša, kad koncerto fondan aukavė \$1.00 p. D. Dau-nis. Parapijos salėje. laike pa-statymo už tai ir apsigyveno maldų surinkta \$14.45.

Biržuose prie Lietuvių nacionalistų partijos veiklia Maironio vardo meno

kuopa, kuriai vadovauja mokytojas Leonas Kuodys. Kuopa šiomis dienomis surengė didelį literatūros ir kultūros vakarą, kuriame dalyvavo mokytojai Petras Zablackas, Leonardas Matuzevičius, Julius Simkevičius, Kazys Liaudanskas ir Jakubauskas.

• "Rūtos" kooperatyvo vienai krautuvei Vilniuje, Gedimino g. N. 4, pavesta pardavinėti maisto produktus, tikrai Vokietijos piliečiams, apsigyvenusiems Vilniuje.

• Panevėžyje esą nugriauta 19 senų namų, be to, numatoma nugriauti dar 45 namai. Šiuo metu esą statomi 3 gyvenamieji namai ir vieneri blokino tipo namai darbininkams. Kanalizacijos tinklas esą plečiamas.

Tėvas J. KIDYKAS, S. J.

prašo paremti maldą Gavėnios darbus šiose parapijose:

Vasario 18—28 d., Sv. Antano par., Detroit, Mich.
Kovo 1—8 d., Sv. Jurgio par., Chicago, Ill.
Kovo 8—15 d., Sv. Petro ir Pavilo par. (Westpulman) Chicago, Ill.
Kovo 15—22 d., Indiana Harbor, Indiana.
Kovo 23—29 d., Lowell, Mass.
Kovo 30 — bal. 5, Sv. Andriejaus par., Philadelphia, Pa.

IVAIRŲ SKELBIMAI

Queen Ann Laundry

7-11 Ellery St.,
So. Boston, Mass.
Tel. SOU 2923

Skalbiam visokius skelbinius
Pajimame ir pristatome
į namus dykal.

South Boston Garage

BROLIAI STRAKAUSKAI, Sav.
Automobilistai! Jei jūs norite, kad jūsų karas ilgai laikytų ir greitai bėgtų, pirkit aliejų ir gaoaliną pas mus.
Nuvalom purvinus karus ir išgysuojame.
Tel. SOU 9530
541 Broadway So. Boston, Mass.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus

MOTERIS PAGELBININKĖ
LIETUVIŲ GRABORIUS IR
BALSAMUOTOJAS
Turi Notaro Teises
254 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 2590
Sūnus gyvenamoji vieta:
838 Dorchester Ave.
Tel. COLUMbia 2537

CASPER

FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius ir
Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia šermentims dykal
Tel. SOU Boston 1437
SOU Boston 3960

ZALETSKAS

FUNERAL HOME
564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
D. A. Zaletskas F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermentims dykal
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
Tel. SOU Boston 2600

TAI SIMBOLIS

SKANAUS ALE

STIPRAUS ALE

Ale, kuris Tikrai Reiškia Smagumą!

Norint Lengvesnio Ale-pabandyk

LIGHT PICKWICK

UŽ BARŲ ir PAKELIŲ KRAUTUVES

BREWED BY HAPPENREFFER & CO., Ltd., Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870

Džiova Be Laiko Paguldė Ją ! Graba

— Vargingas lietuvis rašytojos kelias. — Nete-
kusi vilties paėmė nuodų... — Kodėl Lazdynų
Pelėda ištiekė už girtuoklio? — Slėpdamosi
nuo lenkų bėga iš Vilniaus. — Kun. Krupavičius
norėjo rašytojai pirkti pudros, bet jai užteko
miltų pikliavotų...

Norėtų sudeginti savo gyvenimo lapus

— Nieku taip žmonės ne-
priartėja prie Dievybės,
kaip padarydami laimin-
gus kitus žmones, — taip
yra pasakęs senovės romė-
nų išminčius Ciceronas.

Vargu ar daug rastume
tokių lietuvių, kurie taip
sielojasi vargo žmonių bui-
timi, kaip mūsų rašytoja
Lazdynų Pelėda — Sofija
Ivanauskaitė — Pšibilaus-
kienė, nuo kurios mirties
šiemet sueina 15 metų.

Jaunutė Sofija negavo
reikiamo mokslo, nes tė-
vas neturėjo pakankamų
ištekių. Nuo pat jaunat-
vės ją lydėjo vargas ir ra-
šytoja savo užgimimą lai-
kė nelaime, savo gyveni-
mo lapus norėtų sudeginti
ir išbarstyti pavėjui. (Žiu-
rėk J. Ambrozevičius, "Lie-
tuvių Rašytojai").

Išleka už girtuoklio, mano jį pataisyti

Jos jautri siela ryžosi ei-
ti per gyvenimą nešdama
šviesos spindulėlius. Pir-
mas jos didelis pasiaukoji-
mo aktas buvo gelbėti nu-
sidėjėlį — ištiekė už gir-
tuoklio Pšibilausko, kad jį
pataisytų. Bet jai tas ne-
pavyko, ir jos visą gyveni-
mą lydėjo skurdas ir kan-
čia, neturtas ir vargas.

Truputėlį jos gyveniman
saulės įnešė lietuviai stu-
dentai, ypač Povilas Višin-
skis, kurie sustiprino joje
lietuviškos jausmą paska-
tino rašyti lietuviškiems
laikraščiams, rinkti aukas

Phone 1181

A. P. KARLONAS

Lietuvis Graborius

NOTARY PUBLIC

280 Chestnut St.

New Britain, Conn.

BROCKERT'S XXX Ale ir Stock Ale IŠ KRANO IR BUTELIUOSE

Atėję į tavernas ar restoranus visuomet
reikalaukite BROCKERTS populiaraus ir
visų mėgiama XXX Ale arba Stock Ale. Tai
alus, kurį visi mėgsta ir jo nori.

Jei turite kokias pramogas, kaip tai: —
vestuves, krikštynas ar parties, visuomet už-
sisakykite BROCKERTS XXX Ale, kuriuo
svečiai ir viešnios bus labai patenkinti.

**Brockert's
ALE**

60 Ellsworth St.
Worcester, Mass.Telefonas
Worcester, 5-4335BOSTON BRANCH
1410 Columbia Rd.,
South BostonPHONE
So. Boston
2271

bės ir kai kurie pažįsta-
mieji aptemdė jo tikybini
jausmą ir iš niekur netu-
rėdama paguodos ji buvo
nutarusi net... užbaigti
savo gyvenimą. Štai kaip ji
patį tą aprašo:

— Sunkiau sirgau... Už-
degimu smegenų... Vardu-
ves perleidau lovoje. Norė-
jau sutraukti mazgus su
šituo gyvenimu, na ir už-
gėriau strichninos... Kaip
išgėriau, krita negyva,
visus buvau išsiuntusi iš
namų. (Bet mergaitė pa-
mačiusi) aliamą pakėlė,
sulėkė bobos, porą valandų
draskė mane, na ir atgai-
vino... Atvežė daktarą, na
ir vėl esmi gyva, valkio-
juosi po senam tarp to
svieto be dūšios ir širdies.
Vienas tik suturi mane,
kad kitą sykį nepamėginti
laisvės įgauti — verksmas
mano vaikų, kurį dar tebe-
girdžiu ausyse...

Iš namų bėga į Vilnių

Namie gyvenimas pasi-
daro nebepakenčiamas ir
rašytoja ryžtasi bent gi-
vaus gelbėti — palikusi
ūkį ir girtuoklį, laisvai be-
gyvenanti vyrą, išvažiuoja
su savo dviem vaikais —
sūnumi ir dukrele — į Vil-
nių. Bet ir čia sunkumai.
Sūnaus negalėjo leisti į
mokslo ir pasiuntė į kaimą
pas tėvus. Neužligo mirė
jos dukrelė.

— Su ja — visa mano vil-
tis ir gyvenimo tikslas, —
skundžiasi rašytoja.

Jei ankščiau Lazdynų
Pelėda savo raštuose kar-
tais šaltai, gal net šiurkš-
čiai atsiliepė apie reli-
giją ir dvasininkus, tai Vil-
niuje jai teko pažinti kito-
kių kunigų ir jos tikybini
jausmas vėl pradėjo jai
gyvenime šviesti.

Netvirtu, svyruojančiu žvilgsniu

Štai kaip savo susitikimą
su Lazdynų Pelėda aprašo
garsusis Lietuvos gyveni-
mo reformatorius ir dar-
bo žmonių prietelis — kun.
M. Krupavičius:

— Vieną neatsimenamą
dieną, eidamas gatve (Vil-
niuje) pamaciau iš tolo a-
teinant moterį su puodeliu
rankoje. Ėjo ji netvirtu
svyruojančiu žingsniu ir
kas kelintą žingsnį prisi-
slėdavo prie sienos, galvą
nuleisdavo žemyn ir sun-
kia alsuodavo. Maniau ją
esant girtą ar ligonę. Pri-
ėjau prie jos tuo metu, kai
ji rymojo prie sienos. Sus-
tojęs užkalbinau. Išsišne-
kame. Ji sunkiai sirgusi.
Pradžioje jai valgyt at-
nešdavusi jos draugė. Vė-
liau ir ji apsigirsi. Nebu-
vo kam valgyt atnešti. Gu-
lėjusios po kelias dienas be
maisto. Maniusios badu
reikšią mirti. Bijojusi, kad
be kunigo reiks mirti. Da-
bar ji — Pelėda — galinti
paeiti ir einanti valgio pa-
sinešti su puoduku... Tas
valgis esąs atvirintas van-
duo su nedideliu miltų kie-
kiu, bet gyvybei išlaikyti
jo pakanka.

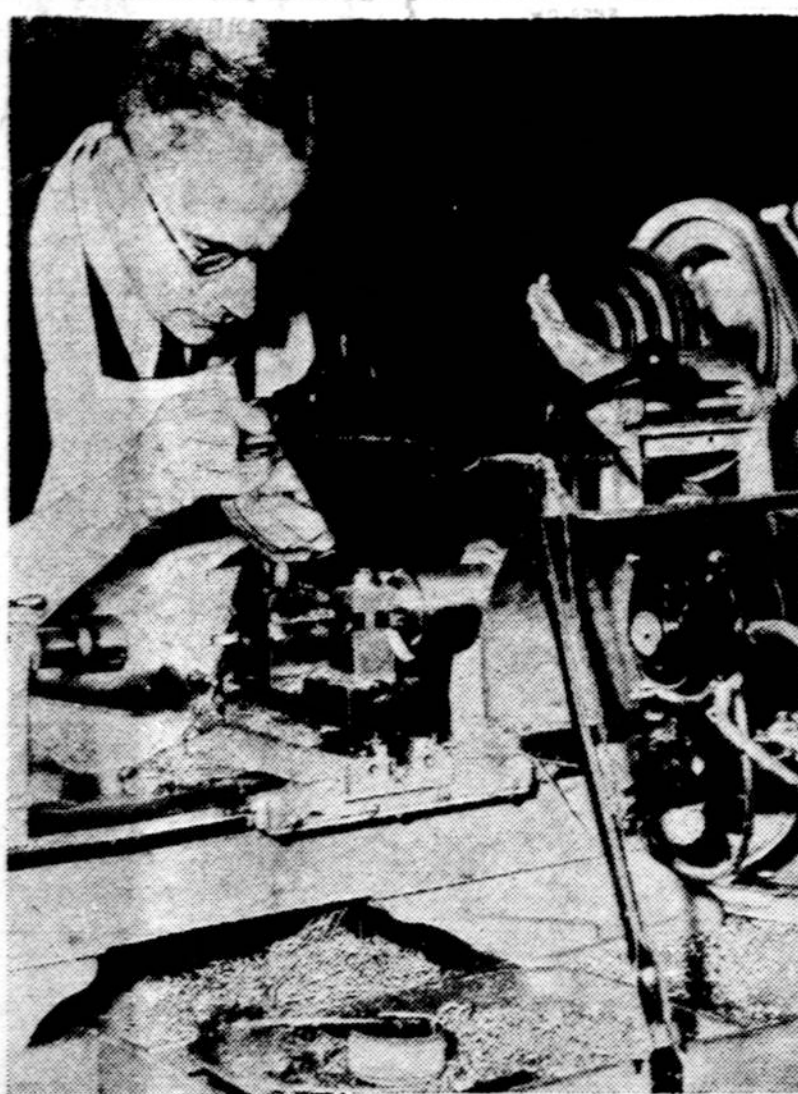
Blogiausia, kad ano laiko
dvasia, gyvenimo aplinky-

— Ir ramų būtų, ir prie-
žiūrą turėtų, ir pakenčia-
mą valgi gautų. Bet Pelė-
da griežtai atsisakė. Ji ne-
norėjusi skirtis su savo
vargu draugėmis... Įkalbė-
ti nepavyko. Tad už pa-
rankės paėmęs nuvedžiau
ją į tą vietą, kur buvo sriu-
ba dalinama, — rašo to-
liau kun. M. Krupavičius.
— Paskui nulydėjau ją į
urvą, kuriame ji gyveno su
savo drauge, ir pasižymė-
jęs jos adresą, grįžau or-
ganizuoti Pelėdai pagal-
bos".

Aušros Varai — jos pagoda

Kun. Krupavičius surado
mergaites, kurios ją lankė,
globojo. Apie rašytojas
nusistatymus toliau rašo:
— Tais laikais Pelėda su
Dievu gyveno geruoju.
Aušros Vartai buvo jos
pagoda. Ji galėdama ten
dažnai lankydavosi ir ras-
davusi paguodos ir džiaug-
smo prie Sv. Mergelės al-
toriaus. Prie jos lovos ka-
bojo ir Aušros Vartų Sv.
Mergelės paveikslėlis... Iš
pasikalbėjimų gavau įspū-
dį, kad Pelėda yra pozityvi
katalikė, kad jai religija
ne mažiau rūpėjo, kaip pa-
sinešti su puoduku... Tas
valgis esąs atvirintas van-
duo su nedideliu miltų kie-
kiu, bet gyvybei išlaikyti
jo pakanka.

Kaip skurdžiausia
proletarė
— Ta moteris, — rašo to-
liau kun. M. Krupavičius
apie Lazdynų Pelėdą, —
buvo apsirėngusi kaip
skurdžiausia proletarė mo-
teris rengėsi: su klumpė-
mis, apiplūšusiais drabu-
žiais, skepeta apsigaubusi.

Anglijoje ir laikrodininkai dirba mažasias amuni-
cijos daleles. Štai vienas iš jų.

Tiek sumenkusi, kad dau-
giau į lavoną panešėjo, ne-
valgyti vėl ateina i komi-
gu į gyvą žmogų. Kalba
buvo sunki. Sakinį keliose
vietose nutraukdavi, kva-
po pristigdavo... Paklausta
moteris pasisakė esanti
Pšibilauskiene — Lazdynų
Pelėda. Gautas įspūdis
kaip perkūnas parbloškė
mane...

Nulydėjau į urvą, kame ji gyveno

Kun. M. Krupavičius tą
garsią, suvargusią mūsų
rašytoją pakvietė apsigy-
venti savo bute, kur jai ža-
dėjo pavesti kambarį su
atskiru įėjimu:

— Ir ramų būtų, ir prie-
žiūrą turėtų, ir pakenčia-
mą valgi gautų. Bet Pelė-
da griežtai atsisakė. Ji ne-
norėjusi skirtis su savo
vargu draugėmis... Įkalbė-
ti nepavyko. Tad už pa-
rankės paėmęs nuvedžiau
ją į tą vietą, kur buvo sriu-
ba dalinama, — rašo to-
liau kun. M. Krupavičius.
— Paskui nulydėjau ją į
urvą, kuriame ji gyveno su
savo drauge, ir pasižymė-
jęs jos adresą, grįžau or-
ganizuoti Pelėdai pagal-
bos".

Aušros Varai — jos pagoda

Kun. Krupavičius surado
mergaites, kurios ją lankė,
globojo. Apie rašytojas
nusistatymus toliau rašo:
— Tais laikais Pelėda su
Dievu gyveno geruoju.
Aušros Vartai buvo jos
pagoda. Ji galėdama ten
dažnai lankydavosi ir ras-
davusi paguodos ir džiaug-
smo prie Sv. Mergelės al-
toriaus. Prie jos lovos ka-
bojo ir Aušros Vartų Sv.
Mergelės paveikslėlis... Iš
pasikalbėjimų gavau įspū-
dį, kad Pelėda yra pozityvi
katalikė, kad jai religija
ne mažiau rūpėjo, kaip pa-
sinešti su puoduku... Tas
valgis esąs atvirintas van-
duo su nedideliu miltų kie-
kiu, bet gyvybei išlaikyti
jo pakanka.

Šlykščiausias vietas Išlandžiodavo po

Sužinojęs apie sunkų ra-
šytojos gyvenimą rūpinosi
ja ir kun. Dogelis.
— Tik su ja turėdavome
tokį vargą, kad jinai, ga-
vusi tuos produktus sau,
juos tuojuo vargšams iš-
dalindavo sau nieko nepa-

tindavosi, kai nuėjusi iš-
sirengusi kaimietiška.
tirti padavusio komitetui
Tačiau eidama pas kitus
prašymą pašalpos, rasda-
ponus, norėdavo pasida-
vo didelę žmonių kampani-
binti, pasipudruoti. Jos
jį begirtuokliaujančius ir
puodavimus buvo labai
bebankietaujančius. Par-
paprastas: nueidavo į vir-
grijusi į savo butą rašyto-
tuvę pas tarnaitę, susiras-
ja tuoj imdavo plunksną
davo pikliavotų miltų, ir
ir, ką matė ir prityrė, su-
jai tokios pudros pakakda-
pindavo savo trumpose gy-
vo. Norėjau jai pudros nu-
venimo apysakaitėse. Ką
pirkti. Nesutiko. Miltai jai
surašydavo. atnešdavo
visai patenkindavo".
mums pasiskaityti".

Nors skursta, bet lietuviams kariams aukvoja

Rašytojos sveikata kiek
pagerėjo. Vilnių užplūdo
lenkai ir jai norėjo suareš-
tuoti. Pabėgo, viską pali-
kusi. Vėl vargo ūkyje. Bet
vis savo geros širdies ne-
prarado. Štai pavyzdys: už
savo raštus iš knygų leidy-
klos ("Švyturio") gavo
2,000 markių. Iš tų pinigų
400 markių atidavė besi-
kuriančiai Lietuvos ka-
riuomenei, nors karas jū-
ūkį buvo taip sunaikinęs,
kad iš 7 arklų neliko nė
vieno, iš 15 karvių teliko
tik 3.

Liaudies vargas jį skaudino

Gyvendama kaime, ji
matė liaudies vargą, rašy-
davo kan. Tumui laiškus,
kad tas valdžioje užtartų
jų reikalus, pati važinėda-
vo į Kauną pas žemės ū-
kio ministrą kun. Krupa-
vičių, užtarti, kad dar ne-
gavusieji žemės neturtin-
gieji būtų žeme aprūpinti.
Dar viena apie ją maža
smulkmena, kurią aprašo
kun. Krupavičius:

— Pas mane užėdavo ap-

Džiova — piktas didžiųjų lietuvių priešas

Vargas atsiliepė ir jos
kūryboje. Pirmasis jos lie-
tuviškas rašinys buvo —
"Našlaitė". Toliau — eilė
pasakojimų: "Sugriautas
gyvenimas", "Mūsų ponai",
"Kaliniai" ir kiti. Jos di-
desnė apysaka — "Klai-
da".

Lazdynų Pelėda prirašė
keletą storų knygų. Be a-
bejo, ji būtų parašiusi žy-
miai daugiau, sąlygos jos
jau kiek pagerėjo, kun.
Krupavičius buvo išrūpi-
nęs jai pensiją, bet liga la-
bai sutrumpino jos darbą
ir dienas, vargas, džiova ją
be laiko į kapus nuvarė,
kaip ir daugelį kitų mūsų
garsių žmonių: Kudirką,
Vaičaitį, Biliūną ir kaip
džiova pakirto mūsų šven-
tąjį lietuvių — Sv. Kazimie-
rą.

K. J. Prunskis.
("Draugas")

Pietų Amerikoje Kelionės Išpučiai

Parašė Kun. J. Paškauskas.
Knygutė labai įdomi ir verta
kiekvienam įsigyti. Kaina tik
25c. Užsakymus siųskite: "Dar-
bininkas", 366 W. Broadway,
Boston, Mass.

ŠIE COLUMBIA REKORDAI PARSIDUODA PO 55c

16322-F-113 — Mano Rožė
Kur Bakutė Samanota,
įdainavo Anna Kaskas akomp. V. Gailiaus.
163223-F-114 — Mergų Bėdos
Dukružė
įdainavo Anna Kaskas, akomp. V. Gailiaus.
16254-F-116 — Aukštai Kalneliai
Ak Norėdžiai
16271-F-117 — Kur Lygūs Laukai
Sutems Tamsi Naktuzė — Koro Mokyklos
šis rekordas parduoda po 75c.
T-2004-A-118 — Cutting In Polka
Waltzing on the Kalamazoo
T-2001-A-119 — Cocanut — Polka
Finger Polka

17172-D-120 — Song of the Volga Boatmen — N. Eddy
Ride, Cossack, Ride — Nelson Eddy
šis rekordas parduoda po 75c.
16325-F-121 — Laukiu Tavęs Mahanojaus L. Ork.
Mergų Polka — A. Šaukevičius
16324-F-122 — Suzanna
Aš Berniukas
36494-123 — In Old Vienna — Waltz Medley
In Old Vienna — Marek Weber Ork.

REKORDAI PO \$1.25

61003-F-201 — Liet. Veselė — Dailis Pirma ir Antra
61004-F-202 — Liet. Veselė — Dailis Trečia ir Ketvirta
61005-F-203 — Liet. Veselė — Dailis Penkta ir Šešta
Visas įrašino Mahanojaus Lietuv. Mainierių Ork.

ŠIE RCA VICTOR REKORDAI PARSIDUODA PO 80c

V-710-A-1 — Hot Pretzels — Polka
Beer Barrel Polka — Glahe Musette Orchestra
V-711-A-2 — Polka International
World's Fair-Pasaulinės Parodos Polka
Silver Bell Orchestra
V-714-A-3 — Emilijos Polka — Juokinga Polka
Clarinet Polka Valse Tempo — Lawrence
Duchow & Red Raven Inn Orchestra
V-716-A-4 — Hot Clarinet Polka
Jolly Coppersmith Polka — Lawrence Duchow
& Red Raven Inn Orchestra
V-719-A-5 — Danube Waves — Waltz
Blue Danube — Waltz — Victor Continental Orch.
V-720-A-6 — Over the Waves — Waltz
Skaters Waltz — Victor Continental Orch.
V-14028-A-7 — Reginos Polka
Aukso Zuvelytė, Polka — Victor Liet. Ork.
J. Padužo Grupė
V-14058-A-8 — Lietuvių Radio Melodijos
Dzūkų Polka — Sereika, Schmetz ir Labanaukas
V-14062-A-9 — Rytiečių Melis — Fokstrotas
Spaudos Baliaus Valsas — A. Šabanaukas
V-14063-A-10 — Kanarkų — Fokstrotas
Nutiškis, Tango — A. Šabanaukas
V-14064-A-11 — Rudens Pasaka
Veltui Prasyti — Tango
V-14066-A-12 — Nepamiršk, Manęs — Valsas
Ruduo, Tango — A. Šabanaukas
V-14067-A-13 — Aukštųjų Polka
Nalaitė, Valsas — P. Četkauskas, akordeon.
V-14068-A-14 — Kur Tas šaltinėlis
Šiaurės Vėjas Balsais Ozia — S. Grauzinis, tenor.
V-14069-A-15 — Kalvelis
Kepurinė, Tautiškas šokis — P. Četkauskas
ir S. Vilniškis
V-14070-A-16 — Jonkelis
Sukčius, Tautiškas šokis — P. Četkauskas ir
S. Vilniškis

V-14071-A-17 — Motulė Mano
Pirmyn į Kovą — Sv. Marijos Liet. Choras
V-14072-A-18 — Maida — Marija
Marijos Giesmė — Sv. Marijos Liet. Bažn. Choras
V-14073-A-19 — Bledzingė
Kubilas, Tautiškas šokis, P. Četkauskas ir
S. Vilniškis
V-14075-A-20 — Ko Vėjai Pučia — įdainavo Steponas
Graužinis, tenoras
Išgėriau Septynis ir šią Naktelę per Naktelę
V-14076-A-21 — Aluntos Polka
Lietuviškų Liaudies Dainų Rinkinyje
P. Četkauskas, akordeon
V-14077-A-22 — O, Mergyte, Tu Jaunoji
Vai Nekukuok — S. Graužinis su orkestra
V-14078-A-23 — Vėdaras
Mikita, Tautiškas šokis P. Četkauskas ir
S. Vilniškis
V-14079-A-24 — Rūtų Polka
Rožės Mazurka — Mahanojaus Liet. Orkestra
V-14080-A-25 — Laisčiai Rūtų — Polka
Kvietkos Valsas — Mahanojaus Liet. Orkestra
V-14081-A-26 — Smagi Kūmutė — Witkow orkestra
Anykščių Merginos, Polka — F. Yotko Orkest.
V-21120-A-27 — Volga
Students' Song — Sidor Belarsky
V-21121-A-28 — Čio Ta Liutliu — Ukranian Polka
Korobushka, Polka — J. Davidenko, mandolin
V-21139-A-29 — Dobra Horlika — Fine Brandy,
Ukranian Polka
Nad Richkoju — At the River, Ukranian Polka
Wilskowa orkestra
V-14074-A-30 — Kai Mes Augom Du Broliukai
Liaudies daina — S. Graužinis
šią Naktelę Miego Nemiegoju
Liaudies daina — S. Graužinis
V-174-A-31 — Tales From the Vienna Woods
You and You — Vienna Orch., — Waltz

Norintieji užsisakyti gražių lietuviškų ir tarptautiškų rekordų, prašome pažymėti reikalaujamų plok-
telių numerius ir prisiųsti su užsakymu čekį arba money orderį. Užsakant nuo vienos iki šešių plokštelių, pra-
šome prisiųsti 20c persiuntimo išloms padengti. Kas užsisakys 7 plokšteles, ar daugiau mes patys persiun-
tome išlaidas padengsime. (Kainos gali būti pakeistos be pranešimų).

"DARBININKO" ADMINISTRACIJAI:—

Šiuomi siunčiu \$..... ir prašau prisiųsti sekančių rekordų: Nr. Nr.
Nr. Nr. Nr. Nr. Nr.
Nr. Nr. Nr. Nr. Nr.
Nr. Nr. Nr. Nr. Nr.
Vardas
Adresas
Užsisakant rekordus, nėra reikalo žymėti rekordo vardą, tik pažymėkite numerį.